

**Detaljplan för Romfartuna Klockarbol 1:2, del av
Romfartuna Prästgård 1:11 och del av Tå 3:5
Romfartuna, Västerås
Dp 2014**

PLANBESKRIVNING

11 november 2025 rev. 25 mars 2026

LAGA KRAFT

Standardförfarande

Stadsbyggnadsförvaltningen, Västerås stad

Diarienummer 2024/00043

Stadsbyggnadsförvaltningen
721 87 Västerås
021-39 00 00 • www.vasteras.se

VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
PLANFÖRSLAG	5
Motiv till planbestämmelser	5
Övergripande gestaltungsprinciper	10
Bebyggelse	10
Mark och vatten	18
Infrastruktur	21
Risker och störningar	24
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING	26
Avtal	26
Skydd av kulturvärden	26
Mark- och utrymmesförvärv	26
Fastighetsrättsliga frågor	26
Tekniska frågor	30
Ekonomiska frågor	30

Prövning enligt annan lagstiftning	30
KONSEKVENSER	31
Miljö	31
Natur	31
Markhushållning	32
Hälsa och säkerhet	33
Sociala konsekvenser	33
Landskapsbild och kulturmiljö	33
Trafik och mobilitet	33
FÖRUTSÄTTNINGAR	34
Tidigare ställningstaganden	34
Platsanalys	35
Bebyggelse	36
Mark och vatten	39
Infrastruktur	44
Risker och störningar	47

Inledning

Syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en förskola. Ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till den värdefulla kulturmiljön och landskapet. Planen syftar även till att bevara kulturmiljövärden i Romfartuna skola och platsens natur- och kulturvärden ska skyddas. Planen möjliggör även en ombyggnad av skolans entré.

Huvuddrag

Planförslaget innebär en utveckling av skolmiljön i Romfartuna och detaljplanen medger en ny förskola i två våningar. Placeringen av förskolan skapar en sammanhållen gård samtidigt som siktlinjen från Romfartuna kyrka och ut mot Salavägen och landskapet bevaras.

Utformningen av den nya bebyggelsen ska ta hänsyn till och anpassas till områdets värdefulla kulturmiljövärden.

Ägoförhållanden

Planområdet omfattar fastigheterna Romfartuna Klockarbol 1:2 som ägs av Västerås stad, del av Romfartuna prästgård 1:11 som ägs av Obos Mark Ab och del av Tå 3:5 som är i privat ägo.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Planhandlingar

- Plankarta och grundkarta
- Planbeskrivning och illustrationsplan
- Fastighetsförteckning

Utredningar

- Geoteknisk utredning, *WSP*, 2024-11-20
- Dagvattenutredning, *Sweco*, 2025-04-24, rev. 2025-11-03
- Skyfallsmodellering, *Sweco*, 2025-04-24, rev. 2025-10-13
- Naturvärdesinventering, *Calluna*, 2024-10-30
- Trafikbullerutredning, *Soundcon*, 2025-04-30, rev. 2025-10-28
- Trafikutredning, *VAP*, 2025-01-17
- Kulturmiljöutredning och konsekvensbedömning, *Norconsult*, 2025-03-19
- Utredning av kapacitet och kvalitet för dricksvattenbrunn, *Sweco*, 2025-11-07

Politiska beslut

Byggnadsnämnden beslutade 25 april 2024, att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för området. Detaljplanen antogs av kommunfullmäktige den 1 april 2026 och vann laga kraft den 6 maj 2026.

Medverkande tjänstepersoner

Planförslaget har tagits fram på uppdrag av byggnadsnämnden av planarkitekter Freja Schäring och Michaela Woltter i samarbete med kompetenser inom Västerås stad.

Läge

Detaljplaneområdet är cirka 1,6 ha och är beläget 14 kilometer från Västerås centrum i kyrkbyn Romfartuna.

Röd markering visar detaljplanens lokalisering.

Planförslag

Motiv till planbestämmelser

Detaljplanen är framtagen med planbestämmelsekatalogen som började gälla 2024-05-02.

Användningsbestämmelser kvartersmark

PLANBESTÄMMELSE	MOTIV
S Skola	Användningen uppfyller detaljplanens syfte. I användningsbestämmelsen ingår både skola och förskola.
R₁ Lokal för religiösa ändamål	Användningen säkerställer att kyrkans verksamhet kan nyttja infartsvägen i söder. Användningen säkerställer även att befintligt servitut blir planenligt.
B Bostäder	Användningen säkerställer att befintligt servitut blir planenligt.
E Tekniska anläggningar	Användningen säkerställer läget för befintlig nätstation.

Egenskapsbestämmelser kvartersmark

PLANBESTÄMMELSE	MOTIV
ö₁ Marken får inte förses med byggnad	Bestämmelsen avser ytor för infart, parkering, skol- och förskolegård samt dagvattenhantering. Avser även att värna siktlinjen genom området. Regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god

		helhetsverkan, minska risken för översvämning samt till att ordna trafik, 2 kap. 5 § 3 och 5 p. samt 6 § 1 p. PBL.
ö₂	Marken får inte förses med byggnadsverk	Regleras med hänsyn till att befintlig vegetation är en del av det kulturhistoriska värdet och landskapsbilden samt en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
ö₃	Marken får endast förses med komplementbyggnad och bullerskydd	Bestämmelsen möjliggör att endast komplementbyggnad samt bullerskydd kan uppföras söder om förskolan. Regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1 p. och 6a PBL.
ö₄	Marken får endast förses med komplementbyggnad	Bestämmelsen möjliggör att endast komplementbyggnad kan uppföras. Regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1 p. och 6a PBL.
ö₅	Marken får inte förses med byggnadsverk, med undantag för lekutrustning	Bestämmelsen möjliggör att endast lekutrustning kan uppföras. Regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god helhetsverkan, samt att befintlig vegetation är en del av det kulturhistoriska värdet, 2 kap. 6 § 1 p. och 6a PBL
h₁	Högsta nockhöjd är 54 meter över angivet nollplan	Nockhöjden regleras för att möjliggöra för förskola i två våningar. Regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1p. PBL.

h₂	Högsta nockhöjd är 4 meter	Nockhöjden regleras för att möjliggöra komplementbyggnad och regleras med hänvisning till landskapsbilden och en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
h₃	Högsta nockhöjd är 10,6 meter	Befintlig nockhöjd regleras för Romfartuna skola och regleras med hänsyn till landskapsbilden och en god helhetsverkan, 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
n₁	Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk	Träden skyddas då det är en del av det kulturhistoriska värdet och landskapsbilden samt kan utgöra möjliga boplatser för fridlysta arter, 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
n₂	Marken får inte användas för bilparkering	Bestämmelsen avser ytor för skol- och förskolegård. Avser även att värna siktlinjen genom området. Regleras med hänvisning till en god helhetsverkan 2 kap. 5 § 1 p. och 6 § 1 p. PBL.
n₃	Markens höjd får inte ändras	Regleras med hänsyn till att befintlig vegetation är en del av det kulturhistoriska värdet och landskapsbilden, 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
n₄	Vegetation och markskikt får ej tas bort eller skadas.	Regleras med hänsyn till att befintlig vegetation är en del av det kulturhistoriska värdet och landskapsbilden, 2 kap. 6 § 1 p. PBL
n₅	Markens höjd får inte ändras och vegetationen eller markskikt får inte tas bort eller skadas. Marken ska efter ledningsarbeten återställas till	Regleras med hänsyn till att befintlig vegetation är en del av det kulturhistoriska värdet och landskapsbilden, samt att tillfälliga ingrepp som drift, underhåll och förnyelse av ledningar ska utföras varsamt och med hänsyn till kulturmiljön, 2 kap. 6 § 1 p. PBL

ursprunglig nivå och karaktär		
r₁	Byggnad får inte rivas	Romfartuna skola med tillhörande grönska med flera äldre lövträd bedöms utgöra en särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt Plan- och bygglagen 8 kap §13 och får inte förvanskas. Bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
q₁	Ventilationsluckor i målat gjutjärn i sockeln ska bevaras	Romfartuna skola bedöms utgöra en särskilt värdefull byggnad enligt Plan- och bygglagen 8 kap §13 och får inte förvanskas. Sockeln bedöms utgöra ett värdefullt karaktärsdrag och bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
q₂	Sockel av huggen granit ska bevaras	Romfartuna skola bedöms utgöra en särskilt värdefull byggnad enligt Plan- och bygglagen 8 kap §13 och får inte förvanskas. Sockeln bedöms utgöra ett värdefullt karaktärsdrag och bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
m₁	Damm och dike ska anläggas	Bestämmelsen behövs dels för att minska risken för översvämningar för nedströms liggande bebyggelse (2 kap. 5 § 5 p. PBL), dels för att dagvatten från området ska kunna fördröjas och renas i tillräcklig utsträckning (2 kap. 5 § 4 p. och 2 kap. 10 § PBL).
m₂	Damm ska anläggas	Bestämmelsen behövs dels för att minska risken för översvämningar för nedströms liggande bebyggelse (2 kap. 5 § 5 p. PBL), dels för att

		dagvatten från området ska kunna fördröjas och renas i tillräcklig utsträckning (2 kap. 5 § 4 p. och 2 kap. 10 § PBL).
o₁	Minsta takvinkel är 27 grader	Regleras med hänsyn till att ny bebyggelse ska anpassas till kulturmiljön, enligt 2 kap. 6 § 1 p. PBL.
f₁	Entré ska utformas så att den underordnar sig befintliga gavlar och med egen materialitet	Planen möjliggör en ombyggnad av Romfartuna skolas entré. Bestämmelsen syftar till att den ombyggda entrén inte förvanskar skolbyggnaden och regleras enligt 2 kap. 6 § 1 p PBL.
f₂	Fasader ska utföras i röd kulör	Bestämmelsen bidrar till att den nya byggnaden anpassas till platsens kulturmiljövärden och regleras med hänsyn till 2 kap. 6 § 1 p. som kräver hänsynstagande till landskapsbild och kulturvärden på platsen
b₁	Lägsta nivå för färdig golvnivå ska vara minst 0,2 meter högre än angränsande skyfallsstråk	Nivån för färdigt golv regleras för att säkerställa att byggnaden inte översvämmas vid ett 100-årsregn, enligt 2 kap. 5 § 5 p. PBL.
b₂	Minst 50 % av marken ska vara genomsläpplig	Skolbyggnaden med tillhörande grönska med flera äldre lövträd bedöms utgöra en särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt Plan- och bygglagen 8 kap. 13 § och får inte förvanskas. Bestämmelsen säkerställer en öppen karaktär på skolgården för att bevara siktlinjer genom området samt möjliggöra lokalt omhändertagande av dagvatten.

		Regleras enligt 2 kap. 5 § 5 p. och 6 § p. PBL.
e₁	Största byggnadsarea är 1000 m²	Bestämmelsen möjliggör en ny förskola samtidigt som begränsningen av byggnadsarea säkerställer en anpassning till kulturmiljön. Bestämmelsen bidrar till planens syfte och regleras med hänsyn till 2 kap. 6 § 1 som kräver hänsynstagande till landskapsbild och kulturvärden på platsen.
e₂	Största byggnadsarea är 25 m²	Bestämmelsen möjliggör komplementbyggnad och placeringen syftar till att skydda gården från trafikbuller. Regleras med hänvisning till människors hälsa och säkerhet samt till landskapsbild och en god helhetsverkan enligt 2 kap. 5 § och 6 § 1 PBL.
e₃	Största byggnadsarea är 50 m²	Bestämmelsen möjliggör komplementbyggnad och regleras med hänsyn till en god helhetsverkan enligt 2 kap. 6 § PBL.
e₄	Största byggnadsarea är 40 m²	Bestämmelsen möjliggör komplementbyggnad och regleras med hänsyn till en god helhetsverkan enligt 2 kap. 6 § PBL.
k₁	Byggnadens grundform, volym och symmetri ska bibehållas	De värdefulla karaktärsdragen utgör en del av det kulturhistoriska värdet och bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 PBL.
k₂	Byggnadens liggande spontade träpanel ska bibehållas	De värdefulla karaktärsdragen utgör en del av det kulturhistoriska värdet och bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 PBL.

k₃	Byggnadens dekorativa överstycken kring fönster ska bibehållas. Byggnadens symmetriska fönstersättning samt takform och takfot med figursågade taktassar ska bibehållas	De värdefulla karaktärsdragen utgör en del av det kulturhistoriska värdet och bestämmelsen regleras enligt 2 kap. 6 § 1 PBL.	a₅	Marklov krävs även för markåtgärder som kan försämra markens genomsläpplighet.	Regleras för att minska risken för översvämning, 2 kap. 5 § 5 p PBL.
a₁	Startbesked får inte ges för förskola förrän anläggning för vattenförsörjning har kommit till stånd.	Krav på åtgärder innan startbesked införs för att säkerställa att marken är lämplig med hänsyn till möjligheterna att ordna vattenförsörjning enligt 5 § 3 p. PBL			
a₂	Startbesked får inte ges för förskola förrän dammar enligt m1 har anlagts.	Krav på åtgärder innan startbesked införs för att säkerställa att marken är lämplig och för att minska risken för översvämning enligt 2 kap. 5 § 5 p. PBL			
a₃	Startbesked får inte ges för förskola förrän avloppsanläggning har kommit till stånd	Krav på åtgärder innan startbesked införs för att säkerställa att marken är lämplig med hänsyn till möjligheterna att ordna vattenförsörjning enligt 2 kap. 5 § 3 p. PBL			
a₄	Marklov krävs även för fällning av träd och ska i det fallet återplanteras	Säkerställer tillsammans med bestämmelsen n ₁ att inmätta träd inom området inte fälls. Regleras med hänvisning till 2 kap. 7 § 1p. PBL.			

Övergripande gestaltungsprinciper

Ny bebyggelse och miljö ska uppföras med hänsyn till omgivningen och bidra med ett mervärde i kulturlandskapet. Det ska förstärka Romfartuna kyrkbys identitet och historia som ett före detta sockencentrum. Byggnaderna och miljön ska fortsätta att vara en betydelsefull samlingsplats i Romfartuna.

Planförslaget och dess gestaltungsprinciper utgår från den känslighetskarta som har tagits fram inom ramen för kulturmiljöutredningen (Norconsult, 2025). Ny bebyggelse och förskole- och skolgård föreslås i den östra delen av området medan parkering och ytor för angöring förläggs inom den östra och norra delen som är mer tåliga för förändringar.

Den nya förskolans placering och volym ska återspegla tidigare ekonomibyggnader som funnits på platsen och låta Romfartuna skola och kyrka fortsätta att vara tydliga landmärken i landskapet. Samtidigt ska förskolans utformning och uttryck spegla samtidens arkitektur. Vyn från Salavägen in mot Romfartuna kyrka och skola är viktig. Romfartuna skolas nockhöjd samt kyrkans siluett ska vara fortsatta synliga i kulturlandskapet.

Likaså ska miljön i form av vägar och skol- och förskolegårdens utformning passa in i landskapet och ha ett lågmålt uttryck i så naturliga material som möjligt. Stora asfalterade ytor ska undvikas i så stor grad som möjligt och i stället används grus, gatsten eller liknande material där det är möjligt.

Det ska upplevas tryggt att röra sig till och från skolan och förskolan. Barnen, de oskyddade trafikanterna, ska prioriteras i utformningen av miljön.

Den mellersta delen av platsen tål förändring till viss del. Där föreslås mindre tillägg i form av en ny entré till Romfartuna skola. Dessutom föreslås att förskolegården mellan skolan och den nya förskolan utvecklas.

Den västra delen av området, med Romfartuna skola och miljö, innehåller höga kulturmiljövärden och är som mest känslig för förändring. Sambandet mellan Romfartuna skola och kyrkan är viktig och likaså upplevelsen av att de ligger på en höjd placerade i en luftig struktur med inslag av grönska. De stora

uppvuxna träden är viktiga inslag i skolmiljön och vegetationen på kullen utgör en viktig avgränsning mellan ”det gamla sockencentrumet” och de nya delarna av Romfartuna i norr.

Grundläggning av ny bebyggelse, gårdar och infrastruktur ska anpassas till områdets topografi. Få förändringar ska göras i markhöjderna, endast ändringar som möjliggör en fungerande dagvattenhantering medges. Dagvattnet ska tas omhand och gestaltas på ett sätt som tillför mervärden på platsen.

Bebyggelse

Bebyggelse

Detaljplanen möjliggör för en ny förskola med förskolegård och tillhörande angöringsytor och parkering. Förskolan rymmer upp till sex avdelningar samt matsal för både skolan och förskolan.

Planförslaget utgår till stor del från de höga kulturvärdena som finns i området i kombination med verksamhetens behov och möjlighet att skapa en kreativ och lärande skol- och förskolemiljö.

Ny bebyggelse och kulturmiljö

Särskilt värdefull bebyggelsemiljö

Kyrkan, prästgården och skolbyggnaden med tillhörande grönska med flera äldre lövträd bedöms utgöra en särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt Plan- och bygglagen 8 kap §13 och får inte förvanskas. Tillsammans bildar dessa byggnader en sammanhållen miljö som återspeglar socknens utveckling och de sociala reformer som genomfördes under 1800-talet. Den bevarade skolgården med äldre träd bidrar till miljöns historiska kontinuitet.

För att säkerställa att framtida utveckling harmoniserar med områdets kulturmiljövärden har planförslaget utformats så att ny bebyggelse och förändringar i markanvändning utgår från platsens befintliga karaktär och särskilda kvaliteter. Vid all planering och gestaltning ska hänsyn tas till

historiska och kulturhistoriska värden samt vara varsam i tillägg och förändringar. Materialval, proportioner och detaljer ska anknyta till platsens traditionella formspråk och omsorg ska ägnas de mest framträdande delarna av byggnader och miljöer, med särskilt fokus på att bevara och framhäva det som ger området dess unika karaktär.

Ny bebyggelse

Under planprocessen har flera olika placeringar och byggnadsvolymer studerats utifrån bland annat rekommendationer i kulturmiljöutredningen men även utifrån aspekter som trafikbuller, dagvatten, angöring och hur byggnaderna och skolgården samspelar. Utgångspunkten har varit att i så stor utsträckning som möjligt bevara siktlinjen mellan kyrkan och Salavägen och att kyrkans siluett samt så stor del av skolan fortsatt ska kunna upplevas från Salavägen. Ny bebyggelse och nya hårdgjorda ytor i form av vägar och parkeringar placeras i norra och östra delen av planområdet, inom den del som i kulturmiljöutredningen bedöms som tåligt för förändringar. Den nya förskolan placeras lägre ner i åkerlandskapet vilket också gör att Romfartuna skola och kyrka fortsätter att vara framträdande landmärken. Sektionen nedan visar hur nockhöjderna förhåller sig till varandra och till landskapet. Salavägen ligger längre till vänster utanför bilden.

Sektionen visar hur nockhöjderna på skolan (till höger) och den nya förskolan (till vänster) förhåller sig till varandra och landskapet. Bild: Kaminsky

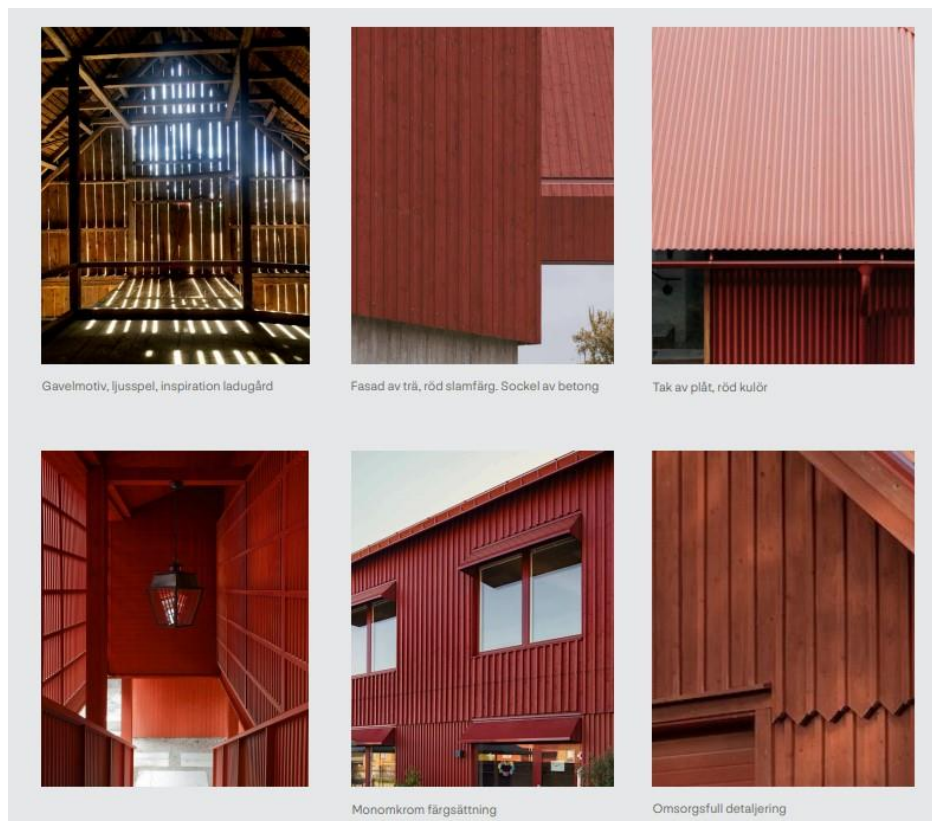
Enligt rekommendationerna i kulturmiljöutredningen kan ny bebyggelse med fördel inspireras av de historiska ekonomibyggnaderna som tidigare funnits på skolgården, såsom uthuslängan och ladugården. Den föreslagna byggnaden har en vinkelställd volym men där huvuddelen behåller karaktären av en traditionell ladugårdsbyggnad. Planförslaget har tagits fram med utgångspunkt i rekommendationerna och möjliggör för en liknande placering av förskolan, men med en volym i vinkel mot Salavägen.

Bilden visar den nu mera rivna ekonomibyggnaden på platsen för planförslaget. Inspiration: Gavelmotiv/sadeltak, sockelvåning i sten eller betong och övervåning i trä. Hämtad ur kulturmiljöutredningen

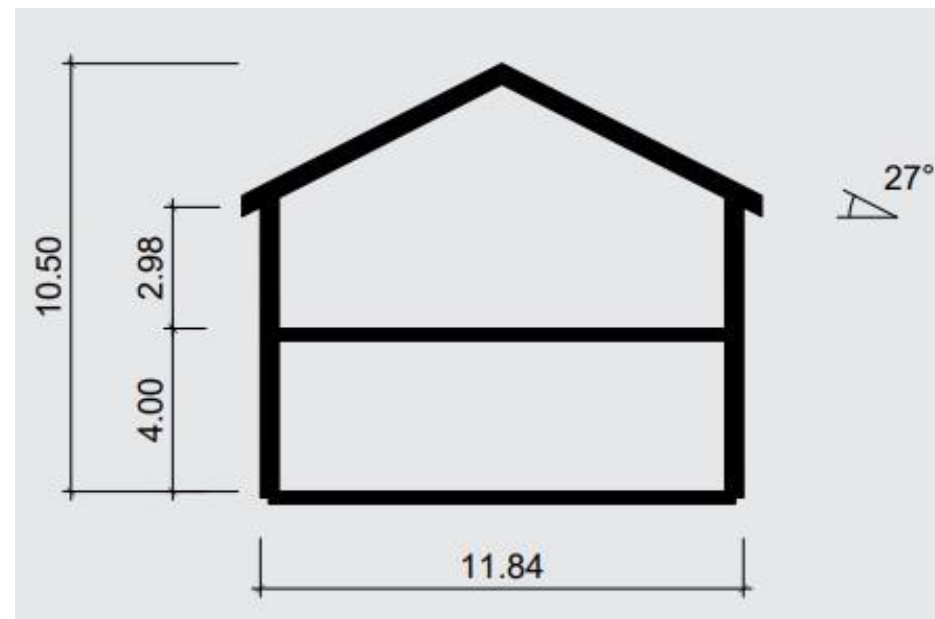
På flygfotot ovan ses de ursprungliga ekonomibyggnaderna på gården. Den nya förskolan ska ges en utformning som ansluter till den befintliga, äldre bebyggelsekaraktären samtidigt som den ska utgöra en årsring från vår samtida arkitektur. De material som användes var stående träpanel, sockel i putsat tegel och takpannor. Förskolan ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet och med en omsorg om utförande, material och detaljer. Den nya förskolan ska uppföras

så att den anpassas till omgivningen och utföras med röd kulör. I bilderna nedanför ges exempel på hur förskolan kan utformas.

Förslag på materialpalett (Kaminsky)

Den högsta nockhöjden regleras så att den inte överstiger Romfartuna skola. På så sätt fortsätter både kyrkan och skolan att vara framträdande i landskapet. Takets form och vinkel på den nya förskolan är densamma som för Romfartuna skola för att volymen ska passa in och harmoniera med skolan. Byggnaden upplevs nättare jämfört med om det hade varit en större takvinkel och högre byggnadshöjd. Därav regleras även takvinkel i plankartan.

Bilden illustrerar ny förskolas mått och takvinkel. Bild: Kaminsky

Vy mot föreslagen ny förskola. Salavägen i bakgrunden. (Kaminsky)

Vy från Salavägen in mot planområdet. Den röda byggnaden illustrerar föreslagen ny förskola. Romfartuna skola och Romfartuna kyrka syns till höger och bakom förskolan. Illustration: Kaminsky.

Gårdsytor och angöring

Skolgården blir 4180 kvm och förskolegården 4250 kvm, vilket innebär en friyta på 55 kvm per barn i grundskolan och 39 kvm per barn i förskolan. Friytan är därmed större än Boverkets rekommendationer om total storlek på friyta om 3000 kvm. Rekommenderad friyta är 30 kvm per barn i grundskolan och 40 kvm per barn i förskolan vilket uppnås på skolgården och närapå uppnås på förskolegården.

På skol- och förskolegården i det mellersta området (känsligt för förändringar enligt kulturmiljöutredningen) ska materialval och lekutrustning vara i naturliga material såsom granit och trä för att samspela med den historiska miljön och den lantliga omgivningen. I anslutning till skolan och förskolan skapas två torgytor med exempelvis ett golv av granit/smågatsten. Från förskolegårdens centrala delar mot Romfartuna skola utformas miljön så att siktlinjen blir tydlig. Förskolegården och tillhörande angöringsytor ramas in av vegetation för att skapa rumslighet och en avgränsning mot angränsande bostäder i norr.

Utformningen och utbredningen av hårdgjorda ytor i anslutning till förskolan ska vara så yteffektiv som möjligt för att inte skapa allt för stora hårdgjorda ytor. Befintlig grönska ska till största delen bevaras samtidigt som ny grönska behöver tillföras gården för att bättre harmoniera med den historiska omgivningen. Grönskan bidrar samtidigt till ett behagligt lokalklimat och bidrar med skugga på gården.

Personalparkeringen placeras längre ifrån skolan och förskolan, väster om Romfartuna kyrkväg vilket föreslås samordnas med kyrkans befintliga parkering, för att minska behovet av att hårdgöra ytterligare mark. Även vändplanen som är till för skolskjuts samt hämta- och lämnarparkeringarna är utformade för att vara så yteffektiva som möjligt.

För att minska angöringsvägens och parkeringarnas påverkan på kulturmiljön ska markbeläggningen för samtlig infrastruktur utföras i så naturliga material som möjligt. Körvägen utförs i asfalt medan hämta- och lämnarparkeringen utförs i armerad gräsyta. Samtliga gångvägar inom planområdet utförs i stenmjöl. Vändzonen vid inlastning till förskolan utförs i en kombination av asfalt och stenmjöl.

Inom det område som är mycket känsligt för förändringar görs inga tillägg eller förändringar som påverkar den historiska karaktären negativt eller på annat sätt dominerar miljön eller bryter viktiga siktlinjer mellan kyrkan, skolan och prästgården.

Den luftiga karaktären med mycket grönska och äldre lövträd bevaras och skyddas i plankartan. Den skogsbeklädda höjden i norra delen behålls i sin helhet för att fortsatt visuellt avskärma den nya bostadsbebyggelsen i norr, sett från den värdefulla bebyggelsemiljön inom planområdet. Skolgården inom det mycket känsliga området fortsätter ha en mer naturinspirerad lekmiljö utan hårdgjorda ytor. Sydvästra hörnet som tidigare varit parkeringsplatser görs om till en del av skolgården med inslag av natur, se bilden nedan.

Planområdets sydvästra hörn där röd cirkel visar yta för befintliga parkeringsplatser som föreslås göras om till skolgård.

Särskilt värdefull byggnad

Romfartuna skola är att bedöma som särskilt kulturhistoriskt värdefull enligt Plan- och bygglagen 8 kap §13. Det grundas på byggnadens bevarade exteriöra helhetskaraktär och den tydliga kopplingen till införandet av svensk skolplikt och uppförandet av skolbyggnader på landsbygden i slutet av 1800-talet. Byggnaden utgör även ett viktigt tidslager i det tidigare sockencentrat som visar på kyrkbyns utveckling under 1800-talets slut.

Byggnaden förses med rivningsförbud samt skydds- och varsamhetsbestämmelser för att säkerställa att dess kulturhistoriska värden och karaktär inte förvanskas.

De exteriöra kulturvärdena som skyddas med planbestämmelsen k (varsamhet) är:

- Byggnadens grundform, volym och symmetri
- Liggande spontad träpanel
- Dekorativa överstycken kring fönster
- Symmetrisk fönstersättning
- Äldre fönster av korsposttyp och i asymmetriskt utförande
- Takfot med figursågade taktassar
- Takform

De exteriöra kulturvärdena som skyddas med planbestämmelsen q (skyddsbestämmelse) är:

- Sockel av huggen granit
- Ventilationsluckor i målat gjutjärn i sockeln

Romfartuna skolas västra fasad idag. Bild: Norconsult AB.

Skolbyggnaden bedöms ha stor potential att med relativt få åtgärder kunna återfå ett mer ursprungligt utseende och således stärka sitt kulturhistoriska värde. Vid förändringar av byggnaden ska förändringarna sträva efter dess ursprungligas utseende. Den mest betydande förändringen skulle vara om skolan fick en mer ursprunglig och tidsenlig färgsättning, vilket även skulle stärka det historiska samspelet med kyrkan och prästgården. För att bevara skolans kulturhistoriska värden bör byggnaden i första hand inte byggas ut, utan snarare sträva efter att återfå sin ursprungliga form och karaktär.

När åtgärder görs för att återhålla byggnaden såsom måla om fasaderna, byta fönster med mera ska ett ursprungligt utseende eftersträvas.

Ombyggnad av Romfartuna skolas entré

Skolbyggnadens östra fasad ligger mot det blåmarkerade området i känslighetskartan, dvs. där tillägg anses vara lämpligt till viss del så länge det anpassas till områdets karaktär och inte blir dominerande. Detaljplanen möjliggör en ombyggnad av befintlig entré. Entrén ska utformas så att den underordnar sig befintliga gavlar genom att vara indragen från ursprungsbyggnadens flyglar samt med egen materialitet.

Den entré som finns idag på platsen är tillbyggd på 1990-talet. Den är utformad i linje med renoveringen som gjordes av hela skolbyggnaden vid den tidpunkten och karaktäriseras till stor del av 1990-talets karaktäristiska drag. Den befintliga entrén är inte tillräckligt stor för att kunna tillgodose verksamhetens behov och behöver därför byggas om.

Under planarbetet har det studerats hur en ny entré skulle kunna ersätta den befintliga entrén. I stället för att bygga vidare på 90-talets karaktär, föreslås att en ombyggnation av entrén skulle kunna bli ett nättare tillägg som synliggör den ursprungliga huvudbyggnadens form. Den ombyggda entrén föreslås vara något indragen från befintliga gavlar medan takfoten föreslås liva med de befintliga gavlarna. Det föreslås att:

- Tillbyggnadens tak byggs så att flyglarnas tak fortsatt är fristående

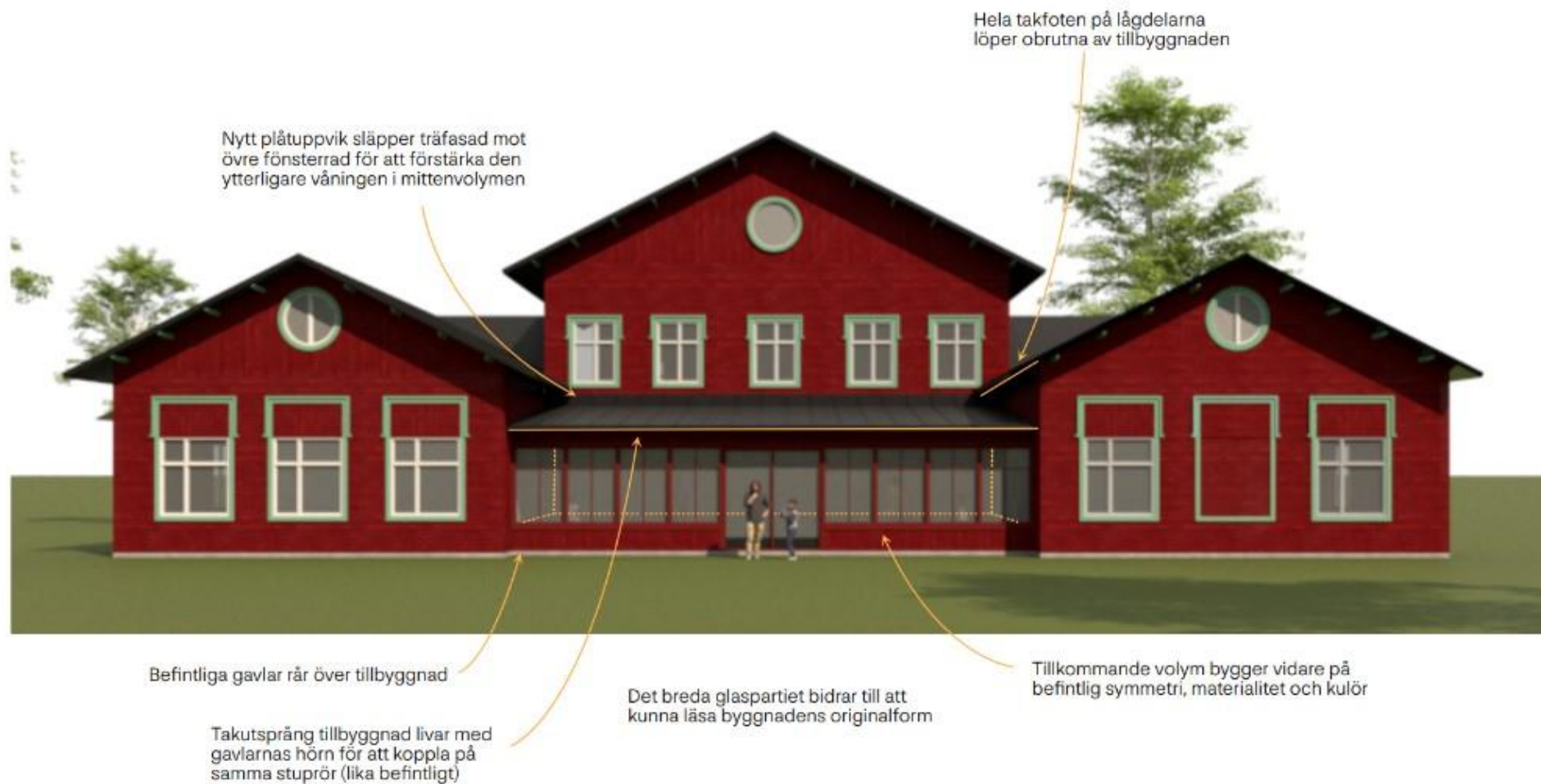
- Fasadlivet på tillbyggnaden underordnas befintliga gavlar.
- Tillbyggnaden har sin egen materialitet och ska inte upplevas som en infogning i samma stil som befintlig byggnad
- Tillbyggnaden ges ett enkelt och lätt uttryck, gestaltningen blir en egen årsring i sammanhanget

Fasaden föreslås utgöras av glaspartier och samspela med fasaden i matsalen på planerad förskola på andra sidan skol- och förskolegården som föreslås utföras på liknande sätt.

De föreslagna glaspartierna kombineras med en variation av både stående och liggande träpanel likt originalbyggnaden. Glaspartierna bidrar till att kunna avläsa byggnadens originalform.

Detaljbild över hur entrén till skolan kan utformas, med stående och liggande träpanel i röd kulör och med glaspartier. Bild: Kaminsky

3D-bild av hur Romfartuna skolas östra fasad kan se ut om entrén byggs om. Bild: Kaminsky.

Mark och vatten

Naturmiljö

Även om naturen inom planområdet inte har några högre naturvärden har den höga kulturmiljövärden. Stora delar av naturen kommer därför bevaras och skyddas i plankartan. Framför allt skyddas de äldre stora uppvuxna träderna på skolgården och skogsdungen i västra delen av planområdet.

Bilden visar de äldre stora träderna på skolgården som skyddas i plankartan eftersom de har höga kulturmiljövärden.

Geotekniska förhållanden

Det har tagits fram en geoteknisk utredning (WSP, 2024) som anger att de geotekniska förhållandena inom fastigheterna bedöms som goda för planerad byggnation.

Västerås stad anser att de utredningar som gjorts visar att området är lämpligt att bebygga, under förutsättning att åtgärderna för grundläggning som beskrivs i utredningen följs:

- Vid planerad förskola bedöms marken utgöras av torrskorpelera ovan lera på morän. Då geotekniska fältundersökningar inte utförts inom området och risk finns att sättningkänslig lera förekommer inom området så bör fribärande golv ovan stödpålar, i detta skede, förutsättas för planerad förskola
- Grundläggning av planerad tillbyggnad vid Romfartuna skola kan utföras med ytligt grundläggning på berg. Bergschakt erfordras sannolikt
- Inom området för planerad infartsväg, parkeringsplatser och lastzon förekommer främst förmodad torrskorpelera ovan lera. Lerans mäktighet bedöms öka mot öst. Markhöjningar inom området bör begränsas till 1,0 m. Markhöjningar upp till 1,0 m bedöms inte påverka områdets totalstabilitet. Det ska dock beaktas att markhöjningar kan ge sättningar i den underliggande leran, och riskera skada eventuell känslig underjordisk infrastruktur (ex. ledningar)

Schaktbottenbesiktning ska utföras av geotekniskt sakkunnig före grundläggningsarbeten påbörjas.

Dagvatten och översvämning

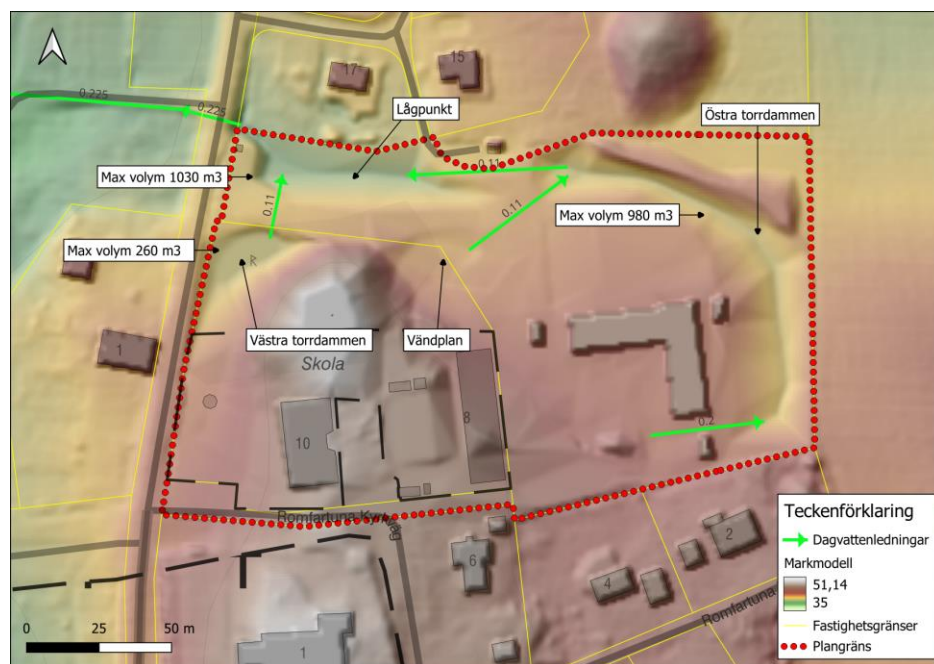
I samband med detaljplanen har Sweco tagit fram en dagvattenutredning (2025). Dagvattenåtgärderna inom planområdet dimensioneras för att fördröja och rena ett 10-årsregn. För att begränsa utflödet från planområdet till ett maxutflöde av 10 l/s, behövs en fördröjningsvolym på cirka 340 m³ för ett 10-årsregn.

För att minska belastningen på lågpunkten vid utsläppspunkten och inte riskera att översvämma den befintliga fastigheten Romfartuna Prästgård 1:13 i norr har en skyfallsmodellering genomförts (Sweco, 2025). Modelleringen visar att det behövs åtgärder för att inte öka belastningen på fastigheten.

Systemlösning för dagvattenhantering och skyfall

Systemlösningen som behövs för att ta hand om dagvatten och skyfall inom planområdet omfattar en öppen dagvattenlösning som kopplas ihop i form av:

- Makadamdike i nordöstra delen av planområdet, vid den östra torrdammen
- Torrdammar i norra (nämns som "lågpunkt" i kartan nedan), västra och östra delen av planområdet samt inom vändplanen

Föreslagen systemlösning för dagvattenhanteringen inom planområdet (Bild hämtad ur dagvattenutredningen, Sweco, 2025).

Dagvattenåtgärderna inkluderar nedsänkningar av marknivåer i lågpunkten mellan planerad infartsväg och den norra planområdesgränsen; en längslutning i öst-västlig riktning planeras också för att skapa ett lågstråk som avleder flöden och undviker stående vatten i lågpunkten vid mindre regn. En torrdamm planeras på södra sidan om infartsvägen mot kullen (västra torrdammen i

kartan ovan) och ett dike/torrdamm planeras längs den östra planområdesgränsen (östra torrdammen i kartan ovan). Grönytan inom den planerade vändplanen föreslås vara nedsänkt för att skapa ytterligare fördröjningsvolym. Makadamdiket och torrdammarna länkas samman med lågpunkten via mindre trummor. Vattnet leds sedan vidare via den befintliga dagvattenledningen till recipienten i väster.

Makadamdike

Med en föreslagen utformning på makadamdiket med en längd på 150 meter, bredd på 3 meter och djup på 0,65 meter (där 0,3 meter är en tom reglervolym och 0,35 meter med makadam) blir den totala volymen i diket 230 m³. En sektionering av diket kan även bidra med att optimera dikets funktioner både i fördröjnings- och reningssynpunkt.

Utredningen visar att sträckningen på diket är generellt gynnsamt och mindre höjjusteringar krävs för att anlägga diket med önskad lutning. I och med anläggandet av makadamdiket kommer avrinningsområdet som avrinner mot bostadsområdet norr om planområdet att minska.

Torrdamm

Torrdammen i den östra delen av planområdet planeras strypas för fördröjning av dagvatten upp till en återkomst på 10 år. Systemlösningen med flera sammankopplade torrdammar och makadamdike ska även kunna fördröja större regn för att inte öka översvämningsrisken för fastigheten norr om planområdet. Damarna får under ett skyfall cirka 1 meter djupt stående vatten. Volymen för dammarna uppgår till cirka 2 300 m³.

Planförslagets utformning med infartsvägen i norr, som delvis anläggs i befintlig lågpunkt, innebär att vattnet förskjuts mot norr och påverkar de intilliggande fastigheterna i norr. Med föreslagna dagvatten- och skyfallsåtgärder, med makadamdike och de sammankopplade torrdammarna, reduceras dock den negativa effekten och minskar risken för översvämning jämfört med befintlig situation.

Exempel på utformning av torrdamm (Sweco)

Föroreningsberäkningar

Med den planerade exploateringen beräknas föroreningshalterna i dagvattnet att öka jämfört med nuläget. Resultatet visar att föroreningsmängderna ökar för vissa ämnen och minskar för andra ämnen jämfört med nuläget.

Ingen av de undersökta ämnena överskrider riktvärdena utifrån planerad situation, men en reningsåtgärd anses behövas för att inte riskera att orsaka en försämring på recipientens status. Utifrån detta anses behov av rening av dagvattnet finnas. Modelleringen visar att föroreningsmängder och halter av alla ämnen efter rening (genom anläggande av makadamdike och torrdammar) minskar jämfört med befintlig situation. Föroreningshalter efter rening överskrider ej gällande riktvärden för "Övriga vattenförekomster".

Sammanlagt bedöms exploatering av området inte leda till att föroreningsbelastningen från dagvattnet, efter reningsåtgärder, ökar mer än tillåtet eller påverka chanserna att uppnå MKN för recipienten.

Principiell höjdsättning och sekundära avrinningsvägar

En väl genomtänkt höjdsättning är viktigt för att undvika skador på bebyggelse till följd av översvämningar. För att uppnå detta bör byggnader alltid placeras högre än angränsande områden (vägar, stigar, grönytor, m.m.) vilket medför att vatten vid extrem nederbörd kan avledas ytligt i händelse av att dagvattenssystemets maxkapacitet överskrids.

Förskolan och tillhörande byggnader behöver höjdsättas minst 0,2 meter högre än angränsande skyfallsstråk samt minst 0,2 meter högre än där vattnet bräddar över vägen (+43,31 vilket är det maximala vattendjupet på innergården med den höjdsättning som skyfallskarteringen använt) för att byggnaderna inte ska riskera att skadas vid höga flöden.

Fornlämningar

Vid inventeringen som gjordes inom ramen för den arkeologiska utredningen i samband med detaljplanen (Arkeologikonsult, 2024-3777) pekades fem objekt ut. Två objekt var större sammanhängande ytor. Inom dessa objekt kan man förvänta sig såväl historiska som förhistoriska boplatslämningar och inom det ena kan man även förvänta sig förhistoriska gravar. De tre övriga objekten, som låg i norra delen av utredningsområdet, var två byggnader och en stensättning. Inget av fynden begränsar möjligheten att genomföra planförslaget enligt plankartan. Inget av fynden behöver skyddas om åtgärderna som beskrivs nedan genomförs. Fynden beskrivs mer utförligt under avsnittet *Förutsättningar*.

För objekt 1 (boplatsläge) och 2 (grav- och boplatsläge) ska utredningsgrävning/schaktningsövervakning ske vid förändring av marken. Hörnet av skolgården där objekt 1 identifierats ska göras om till en del av skolgården. Området där objekt 2 identifierats ska göras om till skolgård. För objekt 3 (lägenhetsbebyggelse) och 4 (stensättning) ska utredningsgrävning

genomföras. Här planeras inga förändringar. Där objekt 5 (historisk husgrund) identifierats planeras en ny infartsväg, där behöver inga arkeologiska åtgärder genomföras. För området i östra delen som är tidigare utrett 2018 krävs att tillstånd söks för ingrepp i fornlämning. Ytterligare en förundersökning behöver göras. Det finns redan en bra bild av vad som finns inom området. Uppkommer något nytt, såsom en grav, begränsar det inte möjligheten att bygga inom den delen.

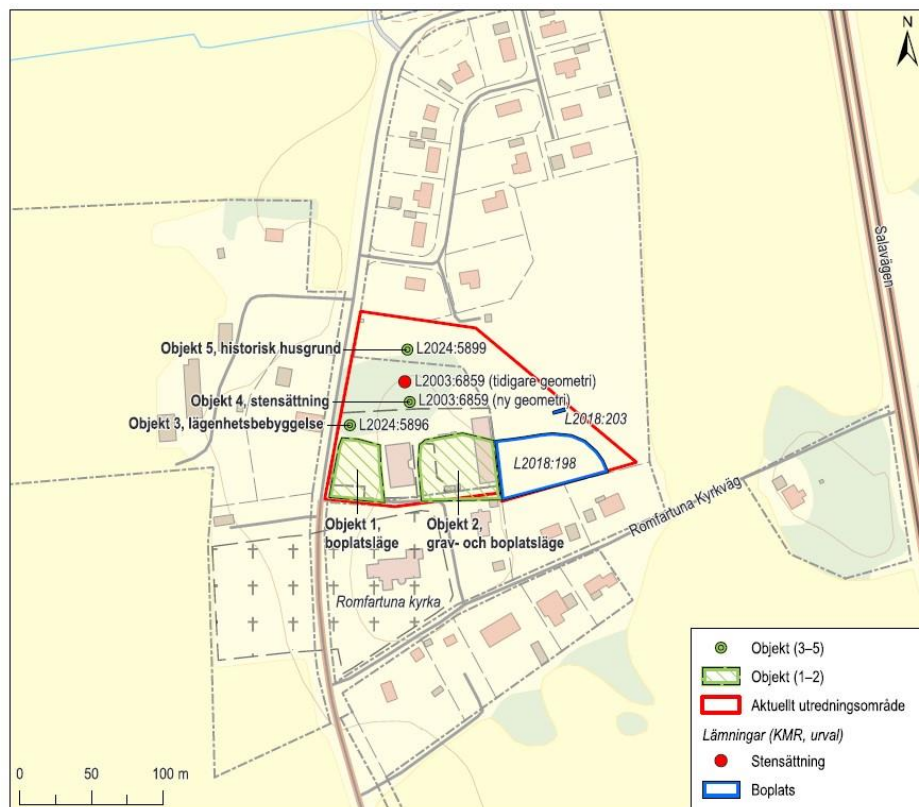

Bild hämtad ur arkeologisk utredning (Arkeologikonsult, 2024)

Infrastruktur

Gång, cykel- och biltrafik

Det har tagits fram en trafikutredning (VAP, 2025) som visar att trafikbelastningen vid planerad utbyggd verksamhet förväntas bli totalt cirka 450 trafikrörelser/dygn kring skolområdet. Det är en större procentuell ökning från nuvarande 300 f/d men ökningen sker från en mycket låg nivå.

Den nya förskolan och Romfartuna skola kommer i huvudsak att angöras via en ny infartsväg i norra delen av planområdet via Romfartuna kyrkväg. Här är höjdskillnaderna små och sikten god. Det skapar goda förutsättningar för en trafiksäker miljö. Skolan kommer även att kunna angöras via den södra infarten, men endast för vissa leveransfordon, avfallshantering och parkering för personer med funktionshinder för att angöring ska kunna ske nära entrén till skolan. Via den södra infarten är höjdskillnaderna större och har därmed sämre förutsättningar för en trafiksäker miljö med god sikt och tillgänglighet. Den norra infartsvägen och tillhörande trafikytor är utformade för att separera de oskyddade trafikanterna från bilar och bussar i så stor utsträckning som möjligt. Den är även utformad för att skapa en god orienterbarhet. Infartsvägen leder fram till en vändslinga där skolbussar och skoltaxi angör. I vändslingen kan en större skolbuss (12–15 meter) samt en skoltaxi samtidigt parkera för att hämta och lämna elever. I början av infartsvägens rakare partier finns även ett markerat utrymme för fler skolbussar att stanna och invänta sin tur, samtidigt som annan behörig trafik kan komma förbi och fortsätta fram till hämta- och lämna- samt besöksparkeringar.

Vid hållplatsen och vändslingen anläggs asfalterad perrong som övergår till gångväg. Gångvägen leder vidare till förskolan och skolans entréer. Inom skol- och förskolegården finns viss höjdskillnad som görs tillgänglig via tillgänglighetsanpassade gångvägar i stenmjöl som passar in i kulturmiljön.

Längre in i området, efter vändslingen och stoppet för skolbussar, anläggs hämta-, lämna- samt besöksparkeringar. Från parkeringsplatsen leds

vårdnadshavare och barn fram till gångvägar och separeras från annan motortrafik och kan fortsätta trafiksäkert fram till respektive entré.

Intill den norra infartsvägen finns plats för två områden med cykelparkeringar nära kopplade till entréerna.

För att öka tillgängligheten för barn anläggs en ny gång- och cykelkoppling till bostadsområdet norr om skolan. Den leder fram till cykelparkeringarna på skol- och förskoleområdet. Där kopplingen korsar vägen för bilar föreslås en hastighetssäkrad passage.

Den huvudsakliga godstrafiken och fordon för avfallshantering sker via en vändplats norr om den nya förskolan. Mindre varuleveranser samt fordon för avfallshantering för skolan angör via den södra infarten.

Bil- och cykelparkering

Planområdet ingår i zon 5 enligt stadens zonkarta för parkeringstal och beräkningen av antalet parkeringsplatser har utgått ifrån den planerade BTA för förskolan (2000 kvm BTA) samt den befintliga skolan (cirka 600 BTA). Behovet av hämta-, lämna- och besöksparkering är 19 parkeringsplatser för bil, två för personer med rörelsehinder och 20 parkeringsplatser för personal.

Hämta-, lämna- och besöksparkeringar ordnas samlat via norra infarten norr om skolan och förskolan, i anslutning till entréerna. Det finns parkering för personer med funktionshinder i direkt anslutning till förskolans entré samt intill skolans entré.

Personalparkeringar samordnas med Svenska kyrkans parkeringsplatser väster om Romfartuna kyrkväg, cirka 100 respektive 180 meter gångväg till entréerna. Det bedöms som ett rimligt avstånd eftersom personal kommer en gång på morgonen och lämnar under slutet av dagen. Personalens arbetstider bedöms inte krocka med kyrkans större tillställningar. Samnyttjande av parkeringsplatsen sker i samråd med kyrkan och regleras i avtal, se rubriken Genomförandebeskrivning.

Ytan som i nuläget används som huvudsaklig angöring för samtlig trafik i början av södra infartsvägen halveras. Parkeringarna söder om infartsvägen fortsätter att användas av Svenska kyrkan och parkeringarna norr om infartsvägen tas bort och ersätts av en utökad förskolegård med inslag av grönska och lek, se bild på sida 14.

Behovet av cykelparkeringar beräknas vara 30 platser. Dessa ordnas i direkt anslutning till entréerna till skolan och förskolan.

Kollektivtrafik

Busshållplatsen på Salavägen trafikeras av länstrafikens linje 569. Turtätheten är cirka en buss i timmen under högtrafik. Den nya gång- och cykelkopplingen i norr stärker tillgängligheten till linje 569.

Norra infarten utformas för att säkerställa skolskjutsarnas framkomlighet och möjlighet att stanna till utan att hindra hämta-, lämna- och besökstrafik.

Teknisk försörjning

Dricksvattenanläggning

Ett nytt vattensystem ska anläggas inom fastigheten och anläggs som en enskild lösning. Den planerade anläggningen för dricksvatten kommer inte att ingå i det kommunala VA-verksamhetsområdet.

En kapacitetsutredning/provpumpning (Sweco, 2025) har genomförts för att säkerställa att en ny dricksvattenbrunn har tillräcklig kapacitet för det utökade behovet inom planområdet. Det har utretts huruvida den nya brunnen har kapacitet och kvalitet nog att försörja skolan och förskolan med vatten när antalet barn ökar. Även omgivningspåverkan har utretts. Skolan har en befintlig brunn vars kapacitet visade sig svår att utreda på grund av brunnens och pumpens utformning. För en säkrare vattenförsörjning borrades därför en ny brunn. Sammanfattningsvis visar propumpningen att uttagsbrunnen kan

klara av att tillgodose den förväntade vattenförbrukningen med marginal. Den påverkan som ses på vattennivån i närliggande brunnar är liten eller obefintlig och har inte påverkat möjligheten till någons vattenförsörjning negativt.

Vattenkvaliteten i den nya brunnen är generellt god, men det finns vissa parametrar som överskrider Livsmedelsverkets gränsvärden. Parametrar över gränsvärden är: mangan (0,42 mg/l; gräns 0,05 mg/l) och radon (230 Bq/l; gräns 100 Bq/l). Dessutom har bekämpningsmedelsresten BAM påvisats, fast under gränsvärdet (0,057 µg/l; gräns 0,1 µg/l). Det kan vidare noteras att vattnet är hårt (15°dH) och att kloridhalten är hög (92 mg/l). Det kan även behövas en pH justering av vattnet. Rening av dricksvatten bedöms kunna göras med reningstekniker som finns på marknaden och i och med det klara Livsmedelsverkets gränsvärden för dricksvatten.

Analyserna visar även att vattenkvaliteten i närliggande brunnar generellt inte påverkats av provpumpningen. En viss variation i halter ses, främst i Br9 och Br10 (se karta till höger), men bedömningen är att förändringen inte beror på pumpningen då det även finns andra möjliga förklaringar till variationen som bedöms vara mer sannolika. I provpumpningsrapporten (Sweco, 2025) redovisas resultatet av vattenkvaliteten mer ingående.

Provpumpningen som genomförts visar generellt att proverna efter provpumpningen visar liknande resultat som de före pumpningen. Det tyder på att provpumpningens uttag inte påverkat vattenkvaliteten i omgivningen på ett negativt sätt.

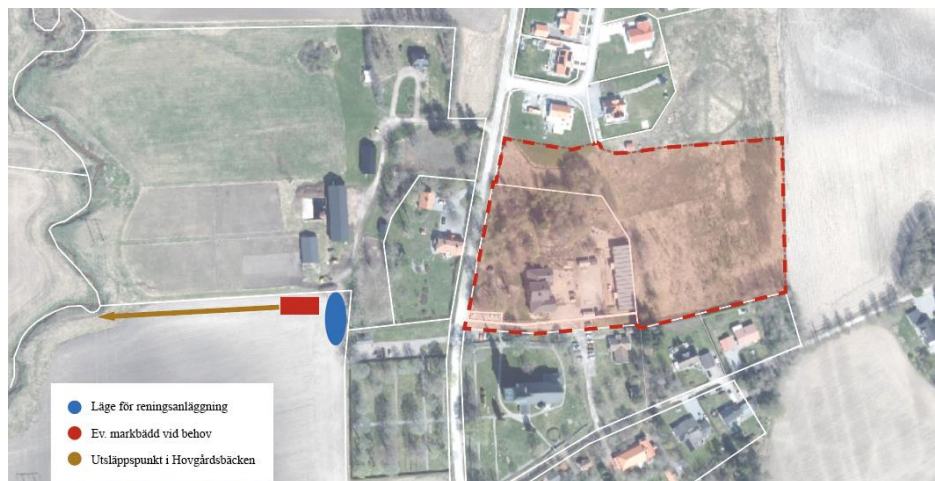

Karta över brunnar där nivåer mätts och/eller vattenprover tagits. Utdrag ur kapacitetsutredning (Sweco, 2025)

Avloppsanläggning

En ny större enskild avloppsanläggning ska anläggas utanför planområdet i väster, i närheten av befintlig avloppsanläggning på andra sidan Romfartuna

kyrkväg (inom fastigheten Tå 3:5). Den planerade anläggningen för spillvatten kommer inte att ingå i det kommunala VA-verksamhetsområdet.

Karta över nytt läge för avloppsanläggning inom fastighet Tå 3:5 samt utsläppspunkt.

Avfall

Avfall från skola och förskola ska hanteras inom kvartersmark. Skolans avfallshantering sker i miljöbod i anslutning till skolan och angörs via södra infarten till området. Förskolans avfallshantering sker i miljöbod i anslutning till vändplan öster om planerad förskolebyggnad.

Avfall ska hanteras enligt Västerås stads lokala renhållningsordning och de rekommendationer som anges i Avfall Sveriges "Handbok för avfallsutrymmen, Riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation". Inför projektering av ett avfallsutrymme och/eller ett beslut om bygglov av ett avfallsutrymme ska kommunalförbundet Vafab Miljö kontaktas för att säkerställa förslaget till utformning.

Det finns möjlighet att ansluta nya förskolan till el, bergvärme, tele och bredband.

Risker och störningar

Buller

Planområdet påverkas främst av ljudnivåer från trafiken på Salavägen (väg 56) samt lokaltrafiken på Romfartuna kyrkväg. För att uppnå en god ljudmiljö och Naturvårdsverkets riktvärden har förskolan placerats i östra delen av planområdet för att kunna fungera som bullerskydd från Salavägen.

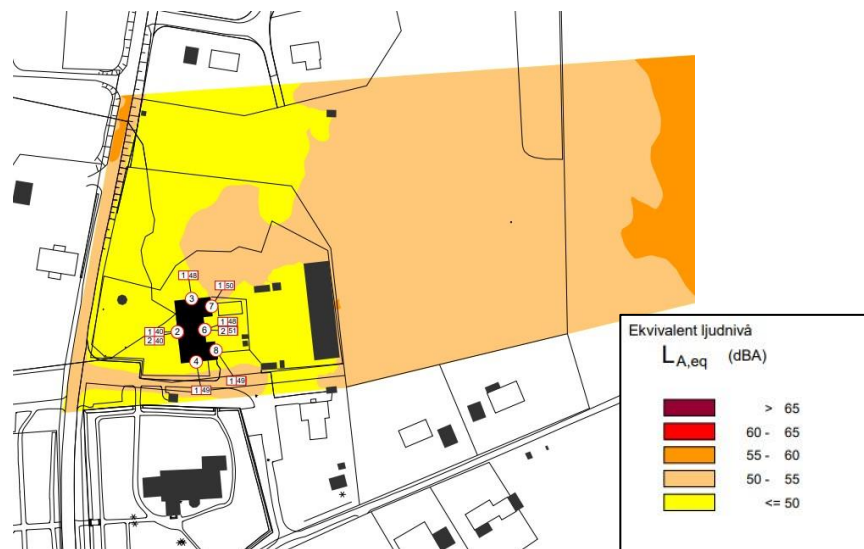
Naturvårdsverket har gett ut en vägledning "Vägledning om buller från väg- och spårtrafik på skolgårdar". Vägledningen omfattar förskole- och skolgårdar för barn och unga i förskoleklass och grundskola. Begreppet skolgård avser både förskolegård och skolgård vid grundskola och gård för utevistelse vid fritidshem. Enligt Naturvårdsverket ska riktvärdet för ekvivalent nivå 50 dBA uppnås på 50% av skolgårdens yta och övriga vistelseytor inom skolgården 55 dBA.

En trafikbullerutredning (Soundcon, 2025) har gjorts som visar att hela den del av förskolegården som planeras till s k "Trygg zon" har ekvivalenta ljudnivåer under 50 dBA. Således uppfyller man för denna del av skolgården Naturvårdsverkets riktvärden för vad som anges som "ytor där barnen befinner sig mest, exempelvis för lek eller vila". Övriga delen av gården har ekvivalenta ljudnivåer under 50 dBA eller 55 dBA, vilket är vad riktvärdena avser att övriga vistelseytor inom skolgården skall uppfylla. Även de maximala ljudnivåerna inom skolgården är låga och ligger under 65 dBA. Avseende ljudnivåer inomhus ska dessa beaktas i projekteringen av förskolan där fönster och ytterväggar dimensioneras mot trafikbuller.

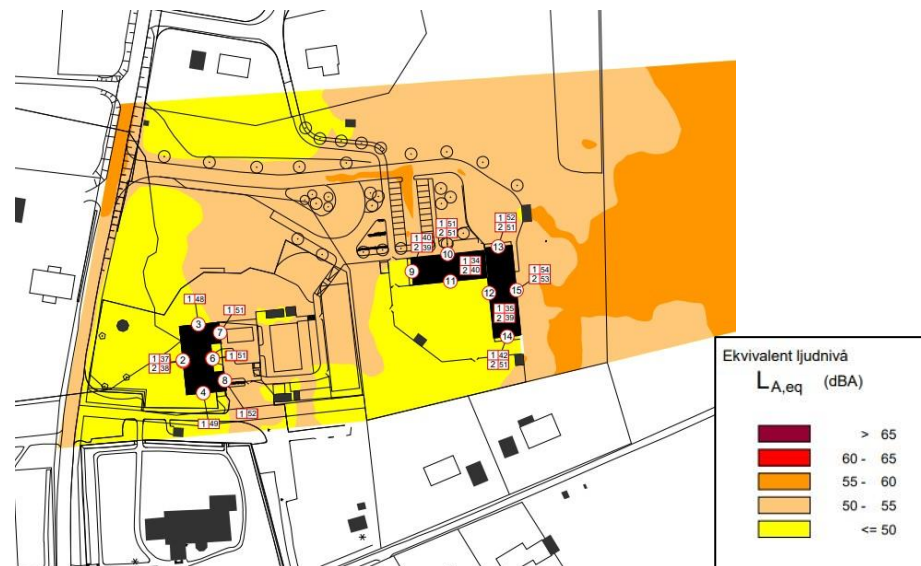
Av gårdens totala yta har cirka 60-65% ekvivalent ljudnivå under 50 dBA, varav förskolegården har cirka 75% av ytan under 50 dBA och skolans skolgård cirka 50 %.

Gröna ytor visar delar av skol- och förskolegården med ekvivalent ljudnivå under 50 dBA (Soundcon, 2025)

Nuläge. Kartan visar bullernivåer i dagsläget. Dygnskvivalent ljudnivå 1,5 meter över mark samt ljudnivåer i beräkningspunkter.

Planerad framtida situation. Kartan visar framtida bullernivåer med planförslaget. Dygnskvivalent ljudnivå 1,5 meter över mark samt ljudnivåer i beräkningspunkter. Bullernivåerna är beräknade utifrån framtidsprognos år 2040 från Salavägen och Romfartuna kyrkväg.

Planförslaget innebär ingen ökning av trafikbuller för de befintliga fastigheterna i norr och en förbättrad bullersituation för befintliga fastigheter i söder.

Olycksrisker och skyddszoner

Räddningsstyrkans insattid får, enligt aktuellt kommunalt handlingsprogram för räddningstjänst, inte överskrida 20 minuter. Fastställd tidsram överskrids inte.

Brandvattenförsörjning

Inga brandposter finns inom cirka 5 km från planområdet vilket innebär att räddningstjänsten har stora problem att vattenförsörja en släckinsats. RTMD rekommenderar att en brandpost anordnas i planområdets närhet. Detta

kommer att säkerställas under genomförandet. Inom planområdet ska en brandvattenreservoar anläggas vilket säkerställs under genomförandet.

Genomförandebeskrivning

Avtal

För att säkerställa skolans behov av personalparkering har ett arrendavtal upprättats med fastighetsägaren, kyrkan, om samnyttjande av parkeringsplatser på den angränsande fastigheten Romfartuna Prästgård 1:3.

Skydd av kulturvärden

Detaljplanen innehåller bestämmelser om skydd av kulturvärden och rivningsförbud (q och r) som syftar till att bevara kulturmiljövärden på fastigheten Romfartuna Klockarbol 1:2. Sådana bestämmelser kan enligt 14 kap. 7 och 10 §§ plan- och bygglagen ge rätt till ersättning. Ersättningsfrågan blir inte aktuell i denna detaljplan då Västerås stad äger fastigheten.

Mark- och utrymmesförvärv

Västerås stad har rätt att lösa in mark för skola om det behövs för att säkerställa markens användning (6 kapitlet 13 § plan- och bygglagen). Västerås stad ska även lösa in marken om fastighetsägaren begär det (14 kapitlet 14 § plan- och bygglagen). Inom denna detaljplan är det dock inte aktuellt med markinlösen då all mark inom planområdet redan ägs av Västerås stad.

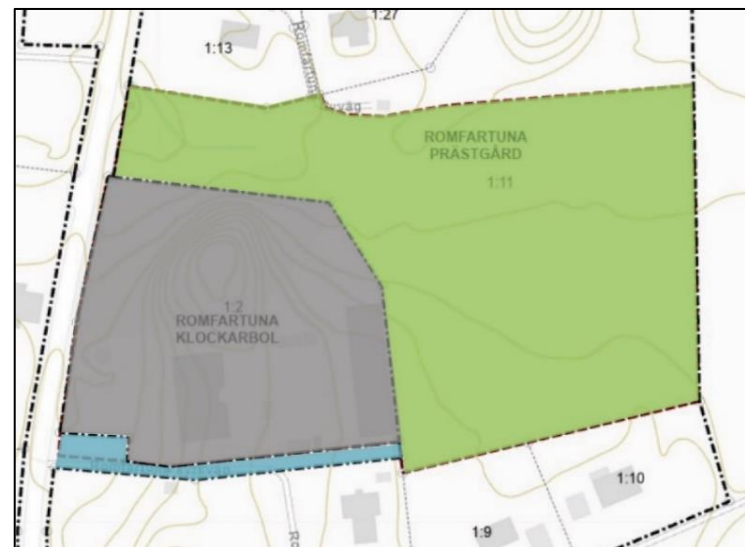
Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

För att genomföra detaljplanen har fastighetsägaren träffat köpeavtal avseende del av fastigheten Romfartuna Prästgård 1:11 och del av fastigheten Tå 3:5. Avsikten är att dessa avtal ska läggas till grund för beslut om fastighetsreglering. Detaljplanen innebär att Västerås stad behöver förvärva genom fastighetsreglering (marköverlåtelse) mark till kommunens fastighet

för att möjliggöra byggnation av förskolan. Västerås stad ansöker om och bekostar förrättningar hos Lantmäterimyndigheten. De förrättningar som behövs för detaljplanens genomförande beskrivs i tabellen nedan.

Fastighet	Åtgärd	Beskrivning
Del av Romfartuna Prästgård 1:11	Fastighetsreglering	Avstår mark till Romfartuna Klockarbol 1:2. Marken är utlagd som prickmark och gemensamhetsanläggning (g) i gällande detaljplan.
Del av Tå 3:5	Fastighetsreglering	Avstår mark till Romfartuna Klockarbol 1:2. Marken är inte detaljplanlagd idag.
Romfartuna Klockarbol 1:2	Fastighetsreglering	Erhåller mark från del av Romfartuna Prästgård 1:11 och del av Tå 3:5. Marken är inte detaljplanlagd idag.

Karta som översiktligt visar del av Romfartuna Prästgård 1:11 (grönt) och del av Tå 3:5 (blått) som genom fastighetsreglering ska överföras till Romfartuna Klockarbol 1:2 (grått).

Servitut

Inom planområdet finns följande servitut:

Servitut	Ändamål	Förhållande	Konsekvenser
19-ROM-432.1 (Officialservitut)	Avloppsledning	Förmån: Romfartuna Klockarbol 1:2 Last: Romfartuna Prästgård 1:4 & Romfartuna Prästgård 1:12, Tå 3:5	Inga konsekvenser
19-ROM-432.2 (Officialservitut)	Vattenledning	Förmån: Gunsta 2:2, Romfartuna Prästgård 1:3 Last: Romfartuna Klockarbol 1:2, Romfartuna Prästgård 1:4, Romfartuna Prästgård 1:12, Tå 3:5	Del av vattenledningen är idag delvis överbyggd med befintlig skolbyggnad. Planförslaget innebär i denna del ingen förändring mot dagens läge. Norra delen av ledningen är inte i bruk och servitutet för den delen avses upphävas. Västerås stad initierar detta. För den södra delen av servitutet som ligger väster om Romfartuna skola finns en

			bestämmelse i plankartan om skydd av vegetation och markskikt men att marken efter underhåll av ledningar ska återställas till ursprunglig nivå och karaktär.
19-ROM-432.7 (Officialservitut)	Vattenledning	Förmån: Romfartuna Klockarbol 1:2 Last: Romfartuna Prästgård 1:11, Romfartuna Prästgård 1:12, Tå 3:5	Avses upphävas i den del där ledningen inte är i bruk. Västerås stad initierar detta.
Avtalsservitut	Angöringsväg. Den södra angöringsvägen planläggs som kvartersmark (S och R ₁) där marken inte får föres med byggnad för att möjliggöra gata inom kvartersmarken. Denna yta avser infart för både skol- och förskolefastigheten	Förmån: Romfartuna Prästgård 1:3 Last: Romfartuna Klockarbol 1:2 (nuvarande del av Tå 3:5).	Servitutet medför att befintlig väg upplåts för angöring till härskande fastighet. Konsekvenserna är små då användningen blir oförändrad.

Utanför planområdet finns följande servitut:

Avtalsservitut	Utlopp dagvatten	Förmån: Romfartuna Klockarbol 1:2 Last: Romfartuna Prästgård 1:12, Tå 3:5	Ökat dagvattenflöde i befintlig dagvattenledning.
----------------	------------------	---	--

Officialservitut för ovan nämnda ändamål (angöringsväg samt utlopp dagvatten) kan även prövas genom lantmäteriförrättning hos Lantmäterimyndigheten. I det fallet initierar Västerås stad detta.

Gemensamhetsanläggningar

Västerås stad avser utträda ur den del av gemensamhetsanläggningen GUNSTA GA:3 som avser dricksvattenanläggning. För att Romfartuna Klockarbol 1:2 ska kunna utträda ur Gunsta GA:3, kan överenskommelse träffas mellan fastighetsägaren (staden) och Romfartuna kyrkby samfällighetsförening enligt 43 § Anläggningslagen (1973:1149). Överenskommelse ska skickas till Lantmäterimyndigheten för godkännande. Ersättning kan komma att ske till den som utträder ur gemensamhetsanläggning enligt 38 § Anläggningslagen.

Inom planområdet eller i närområdet finns följande gemensamhetsanläggningar:

Gemensamhetsanläggningar	Ändamål	Delägare	Konsekvenser
GUNSTA GA:3 1980K- 1990/76	Dricksvattenanläggning och två avloppsanläggningar	Romfartuna Kyrkby Samfällighetsförening (Västerås).	Romfartuna Klockarbol 1:2 avser utträda ur delen av gemensamhetsanläggningen som avser dricksvattenanläggning

		Samtliga delägare framgår av fastighetsföreteckningen.	Västerås stad initierar detta. Delen av gemensamhetsanläggningen som avser avloppsanläggning kan behöva omprövas vid ombyggnation av avloppsanläggning. Västerås stad initierar detta.
--	--	---	--

Västerås Romfartuna Prästgård GA:2 (Romfartuna kyrkväg)	Väg	Romfartuna Prästgård Väg Samfällighet sförening (Västerås). Samtliga delägare framgår av fastighetsfört eckningen.	Fastigheten Romfartuna Klockarbol 1:2 avses anslutas till den befintliga gemensamhetsanläggni ngen Romfartuna Prästgård GA:2. I samband med anslutningen kan fastighetsägaren komma att åläggas att erlägga ersättning till befintliga delägare i gemensamhetsanläggni ngen för den andel av anläggningens värde som fastigheten tillgodogörs. Ersättningens storlek och övriga villkor fastställs av Lantmäterimyndighete n i samband med lantmåteriförrättning. Ansökan om sådan förrättning avses initieras av Västerås stad hos den kommunala Lantmäterimyndighete n. Området ligger utanför planområdet.
--	-----	--	--

Västerås stad ansöker om och bekostar anläggningsförrättning hos Lantmäterimyndigheten.

Konsekvenser för fastighetsägare

Fastighet	Konsekvenser
Romfartuna Klockarbol 1:2	Planläggs för skola och förskola och får utökade byggrätter. Planens genomförande kommer innebära att skolans fastighet utökas genom fastighetsreglering från del av Romfartuna prästgård 1:11 samt del av Tå 3:5. Västerås stad ansöker om och bekostar förrättningen.
Tå 3:5	Tå 3:5 avstår mark som idag inte är detaljplanlagd till stadens fastighet Romfartuna Klockarbol 1:2
Romfartuna Prästgård 1:11	För fastigheten gäller detaljplanen dp1188K Del av Romfartuna prästgård 1:8, Romfartuna kyrkby (laga kraft 1992). Romfartuna Prästgård 1:11 avstår mark som i gällande detaljplan är planlagd som gemensamhetsanläggning (g) och prickmark samt yta för transformatorstation (E) till stadens fastighet Romfartuna Klockarbol 1:2. När denna detaljplan (dp 2014) börjar gälla upphör delen inom dp1188K att gälla. Ytan möjliggör i gällande plan för en gemensamhetsanläggning tillhörande villorna som ligger norr om aktuellt planområde. Gemensamhetsanläggningen har dock aldrig prövats till följd av den detaljplanen.
Romfartuna Prästgård 1:11	Mark planläggs för kvartersmark (S) för annat än enskilt bebyggande vilket innebär inlösensregler. Romfartuna Prästgård 1:11 ska dock avstå del av fastigheten till stadens fastighet Romfartuna Klockarbol 1:2.
Romfartuna Klockarbol 1:2	Detaljplanen innehåller bestämmelser om skydd av kulturvärden och rivningsförbud (q och r) som syftar till att bevara kulturmiljövärden på fastigheten Romfartuna Klockarbol 1:2. Sådana bestämmelser kan enligt 14 kap. 7 och 10 §§ plan- och bygglagen ge rätt till ersättning. Ersättningsfrågan blir inte aktuell i denna detaljplan då Västerås stad äger fastigheten.

Tekniska frågor

Utbyggnad kvartersmark

Västerås stad utför och bekostar alla åtgärder inom kvartersmark.

Utbyggnad och drift av teknisk försörjning

- Fastighetsägare Romfartuna Klockarbol 1:2 (Västerås stad) ansvarar för att anlägga egen dricksvattenanläggning inom den egna fastigheten.
- Fastighetsägare Romfartuna Klockarbol 1:2 (Västerås stad) ansvarar för utbyggnad och kostnader för nytt system för dagvattenhantering till följd av detaljplanen.
- Fastighetsägare Romfartuna Klockarbol 1:2 (Västerås stad) ansvarar för utbyggnad och kostnader för nytt system för avloppsanläggning till följd av detaljplanen
- Fastighetsägare Romfartuna Klockarbol 1:2 (Västerås stad) ansvarar för utbyggnad och kostnader för flytt av ev. ledningar på befintlig fastighet.
- Fastighetsägare Romfartuna Klockarbol 1:2 (Västerås stad) ansvarar för utbyggnad och kostnader för anslutning till el, uppvärmning och fiber.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Västerås stad, i egenskap av markägare i planområdet bekostar framtagandet av detaljplanen, nödvändiga utredningar, lantmäteriförrättning samt kostnader för exploatering inom kvartersmark, anslutning till och utbyggnad och drift av teknisk försörjning.

Detaljplanen medför att en ny tomt för förskoleändamål kan skapas, vilket innebär en värdehöjning på marken. Eftersom staden avser att bygga förskolan i egen regi sker inte någon försäljning av marken och några externa intäkter från markförsäljning uppstår inte. Västerås stad finansierar genomförandet av detaljplanen i sin helhet. Finansiering sker genom medel från stadens ordinarie investeringsbudget. Anslutningsavgifter för teknisk försörjning sker enligt taxa.

Exploatören Västerås stad bekostar inköp av mark genom försäljning från privat fastighetsägare till Romfartuna prästgård 1:11 samt Tå 3:5. Kostnaden regleras i ett köpeavtal.

Exploatören Västerås stad kommer att få in kostnader till följd av elever till skolan och förskolan.

Totalt sett bedöms detaljplanen ge en samhällsekonomisk vinst genom att nya efterfrågade förskoleplatser kan skapas.

Prövning enligt annan lagstiftning

Fornlämningar

Det finns flertalet fornlämningar och fynd inom aktuellt planområde. Vid byggnation ska de rekommendationer som ges i den framtagna arkeologiska utredningen i samband med detaljplanen följas. Rekommendationerna står även beskrivna i planbeskrivningen under rubriken Fornlämningar.

För området i östra delen som är tidigare utrett 2018 krävs att tillstånd söks för ingrepp i fornlämning. Ytterligare en förundersökning behöver göras. Det finns redan en bra bild av vad som finns inom området. Uppkommer något nytt, såsom en grav, begränsar det inte möjligheten att bygga inom den delen.

Om ytterligare fornlämningar påträffas i samband med exploateringen ansvarar exploatören för anmälan till länsstyrelsen enligt 2 kapitlet 10 § kulturmiljölagen.

Artskydd

Eventuell framtida fällning av träd eller omfattande förändringar av byggnader kan kräva dispens från artskyddsförordningen enligt Miljöbalken.

Förorenad mark

Det finns inga kända föroreningar inom planområdet eller dess närmaste omgivning. Om misstanke uppstår om förorenad mark i samband med exploatering måste arbetet avbrytas omedelbart och anmälan göras till Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Västerås stad i enlighet med 10 kapitlet 11 § miljöbalken och 28 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vatten- och avloppsanläggning

Det krävs tillstånd till installation av avloppsanläggning från miljö- och konsumentnämnden innan arbetet med anläggande av avloppsanläggning påbörjas.

Dricksvattenanläggningen ska registreras hos miljö- och konsumentnämnden.

Dricksvattentäkt för fler än två hushåll är en vattenverksamhet. Anmälan eller ansökan kan behöva göras hos länsstyrelsen. Västerås stad initierar i det fallet ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, enligt 11 kap. miljöbalken.

Konsekvenser

Miljö

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer syftar till att skydda människors miljö och hälsa. Planens genomförande bedöms inte medföra negativ påverkan på gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477); vattenförekomster (SFS 2004:660); kemiska föreningar i fisk och musselvatten (SFS 2001:554); eller omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Med den planerade exploateringen beräknas föroreningshalterna i dagvattnet att öka jämfört med nuläget. Vad avser föroreningsmängden visar resultaten att vissa ämnen ökar och andra ämnen minskar för planerad situation jämfört med nuläget. Ingen av de undersökta ämnena överskrider riktvärdena utifrån planerad situation, men reningsåtgärder behövs för att inte riskera att orsaka en försämring på recipientens status.

Modelleringen visar att föroreningsmängder och halter av alla ämnen efter rening (makadamdike och torrdamm) minskar jämfört med befintlig situation. Föroreningshalter efter rening överskrider ej gällande riktvärden för ”Övriga vattenförekomster”. En exploatering av området bedöms inte leda till att föroreningsbelastningen från dagvattnet, efter reningsåtgärder, ökar mer än tillåtet eller påverkar chanserna att uppnå MKN för recipienten.

Vattenområden, dagvatten och översvämning

Föreslagna reningsåtgärder innebär att avrinningsområdet som avrinner mot bostadsområdet norr om planområdet kommer att minska.

Anläggandet av den föreslagna infartsvägen innebär att vattnet förskjuts mot norr och påverkar de intilliggande fastigheterna. Med föreslagna åtgärder reduceras dock den negativa effekten och minskar risken jämfört med befintlig situation.

Natur

Planen kommer att ianspråkta en mindre del av naturen inom östra delen av planområdet. Naturen som helhet och dess funktion påverkas inte.

Naturen i den östra delen av planområdet består av gräsmark som har bedömts som naturvärdesklass 4, visst naturvärde. Det är till stor del igenväxande men bitvis med en blomrikedom som kan ha särskild betydelse för pollinerare. Sannolikt är gräsmarken en äldre åkermark. Fältskiktet domineras av åkertistel, högt gräs samt björksly och ung gran. Området kan ha viss funktion för kräldjur som födosök- och fortplantningsmiljö. Naturvärdena reduceras på grund av igenväxningsgraden, men i områdets mer öppna delar påträffades

ängsväxter samt insekter som kan knytas till dem, till exempel ängsklocka, röllika, gulvial, puktörneblåvinge, renfanebagge, kopparsollöpare, blomflugor och humlor. Spridda förekomster av kanadensiskt gullris reducerar naturvärdena i objektet.

Även om området utgör en livsmiljö för flera växt- och djurarter har inga rödlistade arter, värdearter eller värdeelement påträffats där. Denna typ av naturområde kommer finnas kvar i omgivningen. Området utgör inte heller ett värdelandskap.

Stora delar av den natur som finns inom västra och norra delen av området kommer att finnas kvar då den har höga kulturvärden. Den kommer dessutom fortsätta att utgöra en livsmiljö för flera växt- och djurarter och bidra med rekreativa värden för barnen som vistas på skol- och förskolegården samt för närboende.

Bild på naturen i östra delen av planområdet som kommer att påverkas. Bild från naturvärdesinventeringen, Calluna 2024.

Markhushållning

Området som tas i anspråk används inte idag och gestaltningen av förskolan och tillhörande utemiljö kommer att bidra med mervärden till landskapsbilden.

Planområdet är redan ianspråktaget för både skol- och förskoleverksamheter, varav förskolepaviljongen har tillfälligt bygglov. Att fortsätta utveckla miljön genom att ersätta den tillfälliga förskolan med en permanent förskola i ett nytt läge som är bättre anpassat till platsen är därmed positivt. Miljön bidrar med goda kvaliteter för barn och elever.

Hälsa och säkerhet

Det kommer att bli en ökning av motorfordonsrörelser i norra delen av planområdet jämfört med idag, dock inte så stora att det bedöms påverka närboende i form av trafikbuller. Antalet trafikrörelser är så pass låga att det inte kommer att överstiga riktlinjerna för ekvivalent och maximal ljudnivå.

Sociala konsekvenser

Detaljplanen möjliggör för en utbyggnad av befintlig förskola och tillhörande utemiljö vilket möjliggör för fler barn att gå i förskola i sin närmiljö. I området finns höga kvaliteter för barn och unga såsom den direkta närheten till natur- och kulturmiljö vilket bidrar till en god miljö för barn vistas i. De höga kulturvärdena i området innebär också att högre krav ställs på utformningen av förskolan, skolan och utomhusmiljön vilket kommer att innebära att barnen får en omsorgsfullt gestaltat miljö att vistas i.

Skol- och förskolegården kommer att följa Västerås stads riktlinjer för friytor vilket möjliggör för tillräckligt stora ytor för barnen att vistas utomhus på.

Föreslagna åtgärder bedöms i helhet förbättra barnens trafiksäkerhet jämfört med nuläget trafiksituation. Förslaget innebär en tydligare separation mellan barn och fordonstrafiken till följd av den nya infarten i norr. Antalet delade ytor för barn och motorfordon och backande rörelser minskas markant med den nya trafiklösningen. Miljön för barn blir betydligt mer trafiksäker jämfört med idag.

En ny gång- och cykelkoppling norr om skolan till bostadsområdet gör att tillgängligheten ökar för barn och unga att ta sig till fots och cykel till och från skolan och förskolan. Gång- och cykelkopplingen skapar även en genare och säkrare koppling för de som åker kollektivt och hoppar av/på längs Salavägen. Fler cykelparkeringar möjliggör för fler cyklister. Ett större antal gående och cyklister som angör till Romfartuna skola medför en bättre skolmiljö, mindre utsläpp och högre trafiksäkert genom färre motorfordon.

Planen kommer att ianspråkta en mindre del av grönområdet i öster. Grönområdet som helhet och dess funktion påverkas inte.

Landskapsbild och kulturmiljö

Vyn från kyrkbacken mot nordost utgör en siktlinje som ur kulturmiljösynpunkt inte är lika värdefull som siktlinjen från nordväst. Utsikten domineras redan av en större väg som skär genom landskapet, tillsammans med inslag av storskalig och modern jordbruksbebyggelse. Detta gör att den inte i samma grad återspeglar Romfartunas historiska och småskaliga jordbrukslandskap. Siktlinjen har därför en svagare koppling till sockencentrat med skolan och kyrkan, vilket innebär att förskolebyggnadens placering i förhållande till denna siktlinje får mindre betydelse. Vyn från Salavägen, när man kommer norrifrån, är en viktig siktlinje mot Romfartuna sockencentrum. Den präglas tydligt av kyrkans torn, växtligheten och den gamla skolbyggnadens tak. Kyrkan och skolan kan fortsatt upplevas i ett sammanhang vilket är viktigt. Höjden på förskolan är anpassad för att inte överstiga den gamla skolbyggnadens takhöjd.

Trafik och mobilitet

Tillgängligheten till området för gående och cyklister kommer att öka till följd av planförslaget. Dels skapas en betydligt trafiksäkrare miljö till följd av trafiksepareringen, dels skapas bättre förutsättningar för att ta sig till området till fots, cykel och kollektivt i form av fler cykelparkeringar, ytterligare en gång- och cykelkoppling i norr samt en tydligt avsedd yta för angöring av skolskjuts.

Två infarter till skolan skapas jämfört med en som finns där idag. Fler parkeringsplatser med en tydlig separering kring hämtning, lämning, besöks- samt personalparkering kommer att finnas vilket skapar en större tydlighet och ökad trafiksäkerhet. Placeringen av parkeringsplatserna är planerade utifrån hur de kommer att användas där hämta-, lämna- och besöksparkeringarna ligger närmast entréerna till skolan och förskolan.

Det kommer att ske en ökning av motorfordonsrörelser i norra delen av planområdet jämfört med idag då all trafik angör via den södra infarten. Angöringsvägen är placerad i detta läge på grund av att det är det minst känsliga området utifrån platsens kulturmiljövärden. Att anordna ytterligare en infart till området bidrar till att trafiksäkerheten ökar då det blir tydligare hur det är tänkt att röra sig inom området och olika fordon och oskyddade trafikanter inte behöver dela på samma ytor.

Eftersom den befintliga angöringsvägen fortsättningsvis ska användas för bland annat leveranser till förskolan och skolan är en fortsatt smittrafik svår att undgå för att hämta och lämna barn. Den nya infartsvägen blir för de flesta en längre vägsträcka att åka, vilket också riskerar att locka en del att ta en ”snabbare väg”. Det blir viktigt med tydlig hänvisning i form av bra skyltning som kan leda personer till rätt angöringsväg. När delar av den befintliga parkeringsplatsen tas bort och ersätts av nya grönytor bör möjligheterna att hämta och lämna där också begränsas.

Förutsättningar

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer

För planområdet gäller kommuntäckande översiktsplan ”Västerås 2026”. Syftet med detaljplanen stämmer överens med översiktsplanens strategier:

”Livskraftig landsbygd med starka serviceorter”. Västerås stad ska sträva efter en ökad mångfald och vitalisering av landsbygden genom komplettering och förnyelse av bebyggelsen inom eller i anslutning till serviceorterna.

En ny förskola skapar förutsättningar för fler familjer och barn att bo och vistas inom Romfortuna kyrkby och bidrar därmed till en levande landsbygd.

Detaljplanen stämmer även överens med strategin ”Kulturarv och utveckling i samklang”. I Västerås ska kulturarvet vara en resurs när staden utvecklas och förändras. I Västerås visar vi respekt för kulturarvet och kulturmiljön, så att det vi värdesätter idag även kan upplevas av framtida generationer. Det som byggs i dag blir en del av stadens framtida kulturarv.

Detaljplanen säkerställer bevarande av kulturvärden och reglerar att ny bebyggelse och tillhörande ytor och funktion bidrar till kulturmiljön. Planområdet ingår i Länsstyrelsens kulturminnesvårdsprogram.

Detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser

Romfartuna Klockarbol 1:2 och del av Tå 3:5 är idag inte planlagd. Romfartuna Prästgård 1:11 regleras av egenskapsbestämmelserna gemensamhetsanläggning för bostäder och marken får inte bebyggas i detaljplanen 1980K-P1992/192 Detaljplan för Romfartuna prästgård 1:8, Romfartuna kyrkby, Västerås.

När en detaljplan vinner laga kraft upphör tidigare detaljplaner att gälla inom planområdet.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning om betydande miljöpåverkan har gjorts. Nedan följer en samlad bedömning till varför planen inte bedömts medföra en betydande miljöpåverkan.

Romfartuna kyrkby är ett gammalt sockencentrum som fortfarande innehåller flera delar som är avläsbara och har sammantaget ett högt kulturhistoriskt värde. Förskolan ligger intill Romfartuna kyrka. Inom planområdet finns en äldre träbyggnad. Kulturhistoriska värden kommer att utredas inom ramen för detaljplanen. Ny bebyggelse ska placeras och utformas så att den skapar mervärde i kulturmiljön och landskapsbilden.

Det finns tre äldre träd inom förskolegården som kan ha höga naturvärden. En naturvärdesinventering tas fram under planarbetet för att fastställa samtliga

naturvärden inom planområdet. Utgångspunkten är att bevara och skydda dessa i detaljplanen. I övrigt behöver få träd tas bort för att kunna genomföra en god bebyggelsestruktur och angöring för en ny förskola.

I en lönn finns tecken som tyder på hållighet och miljö för eventuellt fladdermöss. Dialog med Länsstyrelsen har förts och bedömningen är att ingen fladdersmusinventering behöver göras. Planen kommer inte att påverka eventuell livsmiljö för fladdermöss negativt eftersom träd med eventuell hållighet kommer att finnas kvar, ingen äldre befintlig byggnad som kan utgöra boplatser för fladdermöss tas bort och att den sammanhängande grönskan kommer att finnas kvar. Hålträdet och befintliga byggnader kommer fortsätta att omges av annan grönska vilket gör att det finns stråk kvar som gör att eventuella fladdermöss kan röra sig vidare ut i landskapet.

Inom och i anslutning till planområdet finns fornlämningar. Arkeologi kommer att utredas i samband med detaljplanen. I dialog med Länsstyrelsen kom vi fram till vilka typer av utredningar som ska göras beroende på inom vilka området ingrepp ska göras beroende på placering av angöringsväg och tillfällig förskolepaviljong. Arkeologiska fynd kommer att utredas och vid behov flyttas. Dessa kommer att påverkas men inte negativt och inte i den omfattning som innebär en betydande miljöpåverkan. Idag används dessutom område som inte är utrett om det finns fornlämningar. Detaljplanen innebär att planområdet utreds, vilket innebär större kännedom om fornlämningar i området till följd av detaljplanen.

Västra delen av planområdet har medelhög genomsläpplighet av dagvatten och östra delarna låg genomsläpplighet. En dagvattenutredning tas fram under detaljplanearbetet. Detaljplanen kommer inte att öka risken för översvämning till följd av skyfall. Detaljplanen kommer att möjliggöra för fördröjning- och reningsåtgärder.

Det finns en befintlig struktur och bebyggelse i området som är lämplig att bygga vidare på utifrån att skapa en god bebyggd miljö och hushålla med mark och resurser. Det finns möjligheter att skapa en bra skolmiljö och behovet av förskoleplatser tillgodoses.

En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, har därför inte upprättats i enlighet med 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen.

Platsanalys

Romfartuna kyrkby ligger på en mindre höjd i ett två mil långt och vidsträckt slättlandskap. Kyrkan är med sin smäckra spira ett betydande landmärke i landskapet. Kyrkan är central placerad i byn och ligger på en höjd med bebyggelsen omkring sig. De låga kyrkogårdsmurarna i gråsten kan upplevas höga eftersom den omgivande marknivån ligger lägre än kyrkogårdens.

Det omgivande slättlandskapet möjliggör vidsträckta siktlinjer från landsvägen och omgivande byar. Slättbygden runtom domineras av större gårdar samlade i byar. På åkerholmarna i området ligger fornlämningar i form av boplatser från järnåldern.

På bilden syns kyrkan och det öppna slättlandskapet som är karaktäriserande för Romfartuna kyrkby. Källa: Sockencentrum i Västmanlands län, Svenska kyrkan, 2022.

Bebyggelsen i Romfartuna är av blandad karaktär och ålder. Förutom kyrkan är prästgården en av de äldsta byggnaderna i byn som uppfördes åren 1804–09. Därefter har byn utvecklats i sakta takt. Norra delen av Romfartuna

karaktäriseras av ett nyare bostadsområde från 2000-talet med 1–1,5 våningsvillor med ljusa kulörer på träpanel och röda sadeltak.

De privata fastigheterna i den äldre delen av Romfartuna har idag högväxta häckar som omger tomtarna och avskiljer dem från kyrkbacken och skolans verksamhet. Prästgården omges av en stor tomt med äldre träd, bland annat fruktträd. Omkring skolbyggnaden finns stora grusade ytor. Kyrkogården delas av den äldre vägen och trädrader avgränsar mot vägen.

Bebyggelse

Bebyggelse

Inom planområdet ligger Romfartuna skola som byggdes 1893 och används fortfarande som skola. Inom området finns även en tillfällig paviljong för en förskola.

Kulturmiljö

Området ligger inom politiskt antaget hänsynsområde för kulturmiljön Romfartuna kyrkby- Myrby. Området karaktäriseras av ett sockencentrum vid Romfartuna kyrka, ett antal äldre gårds- och bymiljöer, en äldre landsväg och ett sammanhållet öppet åkerlandskap.

Romfartuna kyrkby ligger på en mindre höjd i ett vidsträckt slättlandskap. Badelundaåsen löper i nordsydlig riktning och har varit en viktig kommunikationsled sedan medeltiden. Fornlämningar i form av järnålders-boplatser finns på åkerholmarna i området och vittnar om en lång bosättningshistoria. Namnet Romfartuna tros komma från en Romfarare, en person som sägs ha grundat kyrkan men saknat medel för att färdigställa bygget. Under sina insamlingar ska han ha kommit ända till Rom och fått sitt namn efter pilgrimsfärden. Kyrkan uppfördes under 1300-talets början och tornet tillkom 1670. Kyrkan och prästgården utgjorde grunden för socknens bildande och fortsatta utveckling. Kyrkbyns funktion som sockencentra stärktes under 1800- och 1900-talen genom uppförandet av prästgården 1805, ett spannmålsmagasin som kan ha används som tiondebod (som flyttats från

prästgården till strax öster om kyrkan), skolbyggnad under 1890-talet och bygdegård som uppfördes i början av 1900-talet.

Under 1960-talet tillkom några bostadshus längs med Romfartuna kyrkväg som ligger öster om kyrkan. Det senaste tillskottet i området är ett område med villor som uppfördes under 2010-talet norr om planområdet.

Inom planområdet framträder två olika kulturhistoriska sammanhang väldigt tydligt: ”Kyrkbyns funktion som sockencentrum” och ”Landsbygdens skolhus”.

Kyrkbyns funktion som sockencentrum

Romfartuna kyrkby speglar den generella, historiska utvecklingen av socknar och sockencentrum i Sverige. Socknarnas bildande kopplas till kyrkornas uppförande och växte över tid till att hysa flertalet samhällsfunktioner, där kyrkan, och kyrkbyn, utgjorde socknens administrativa centrum. Romfartuna kyrkby har idag kvar flera byggnader som är typiska för ett tidigare sockencentrum, såsom kyrka, skola, prästgård och tidigare bygdegård, vilka representerar de viktiga samhällsfunktioner de haft inom socknen. Dessa byggnader bevarar inte enbart sockencentrumets historiska karaktär utan fungerar även idag som en slags samlingspunkt för lokalsamhället.

Landsbygdens skolhus

Skolplikten infördes 1842, men redan innan dess ansågs det viktigt att barn lärde sig läsa och fick grundläggande kunskaper i kristendom. När skolplikten infördes och barnkullarna växte under senare hälften av 1800-talet, började man bygga skolhus både på landsbygden och i städerna. Skolhusen byggdes ofta nära kyrkan, socknens naturliga mötesplats, på höga och friska platser för att skapa trivsel. På gården fanns en plats för samling, barnens lekar och gymnastik samt en skolträdgård med buskar, träd och planteringar, liksom en byggnad med dass och vedbod.

Romfartuna skola berättar idag om skolväsendets utveckling under 1800-talet och uppförandet av skolhus på landsbygden. Byggnaden uppvisar tidstypiska stildrag från slutet av 1800-talet och speglar tidens ideal för skolbyggnader,

präglad av både nationalromantiken och schweizerstilen. Med sin placering på höjden i landskapet intill kyrkan, gavs byggnaden en framträdande position vilket vittnar om dess viktiga samhällsfunktion. Den gamla skolgården med äldre träd finns fortfarande kvar och bidrar till den historiska miljön.

Särskilt värdefull bebyggelsemiljö och byggnad enligt PBL 8 kap 13 §

Kyrkan, prästgården och skolbyggnaden med tillhörande gröna miljö med flera äldre lövträd bedöms utgöra en särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt Plan- och bygglagen 8 kap. 13 §. Dessa tre byggnader är representativa för sockencentrumets historiska utveckling och speglar den samhällsstruktur som präglade landsbygden under 1800-talet. Kyrkan fungerade som den naturliga samlingspunkten, prästgården representerade kyrkans administrativa och sociala funktioner, och skolbyggnaden vittnar om utbildningens ökade betydelse under denna period. Tillsammans bildar dessa byggnader en sammanhållen miljö som återspeglar socknens utveckling och de sociala reformer som genomfördes under 1800-talet. Den bevarade skolgården med äldre träd bidrar till miljöns historiska kontinuitet.

Skolbyggnaden på fastigheten Klockarbol 1:2 inom planområdet är att bedöma som särskilt kulturhistoriskt värdefull enligt Plan- och bygglagen 8 kap 13 §. Det grundas på byggnadens bevarade exteriöra helhetskaraktär och den tydliga kopplingen till införandet av svensk skolplikt och uppförandet av skolbyggnader på landsbygden i slutet av 1800-talet. Byggnaden utgör även ett viktigt tidslager i det tidigare sockencentrat som visar på kyrkbyns utveckling under 1800-talets slut.

Kultuhistoriskt värdefull grönstruktur

I kulturmiljöutredningen har kulturhistoriskt värdefull grönstruktur identifierats, vilket visas på kartan nedan.

Utsnitt ur bild i kulturmiljöutredningen (Norconsult AB, 2025) som visar identifierade kulturvärdens kopplat till grönstruktur inom planområdet.

Känslighetsbedömning och analys

Utifrån kulturmiljöbeskrivningen och den kulturhistoriska värdebedömningen har en känslighetsbedömning av de kulturhistoriska värdena inom utredningsområdet kunnat genomföras, vilken illustreras i en karta på nästföljande sida. Bedömningen avser känslighet och tålighet inför kända och, utifrån det kommande planarbetet, rimliga potentiella förändringar inom området.

Bedömningen har gjorts enligt nedanstående skala:

- Område som är mycket känsligt för förändringar (röd markering).
- Område som är känsligt för förändringar (blå markering)
- Område som är tåligt för förändring (ingen markering)

Kartan visar områden som är känsliga förändringar utifrån följande skala: Område som är mycket känsligt för förändringar (röd markering), område som är känsligt för förändringar (blå markering), område som är tåligt för förändring (ingen markering). (utsnitt ur kulturmiljöutredningen, Norconsult AB, 2025).

Mark och vatten

Naturmiljö

I samband med detaljplanen har Calluna gjort en naturvärdesinventering (2024-10-30). Vid inventeringen avgränsades totalt ett landskapsområde, men inga värdelandskap. Värdelandskap är ett landskapsområde med särskild betydelse för biologisk mångfald. Landskapsområdet består sammantaget av antropogen terrester miljö som i ena delen färgas av Romfartuna kyrkbys äldre byggnader och parkmiljöer (kyrkogårdar, f.d. kyrkskola, prästgård och en hembygdsgård), och i andra delen av nyare bebyggelse i form av ett villaområde. Skola och kyrkobyggnader är placerade på hållmark av bergarterna granodiorit till tonalit (Arnbom & Sträng 1998). Skogsområden och solitära träd inom hela landskapsområdet består mestadels av trivial- och ädellövträd, med bara ett litet inslag av äldre tallar.

TECKENFÖRKLARING:

- Inventeringsområde
- Landskapsområde

Bilden visar landskapsområdet som identifierades vid inventeringen. Källa: Calluna (2024).

Totalt tre naturvärdesbiotoper avgränsades. Av dessa biotoper var alla med *visst naturvärde* (naturvärdesklass 4), det vill säga inga objekt avgränsades med *högsta, högt* eller med *påtagligt naturvärde* (naturvärdesklass 1-3).

De högsta naturvärdena i inventeringsområdet består av tre områden vilka klassades som naturvärdesklass 4 och dessa består av triviallövskog, en inhägnad förskolegård med planterade träd och en öppen gräsmark av ängskaraktär. De högsta naturvärdena inom dessa tre områdena finns i form av planterade träd, buskbryn, en bergknalle och historiska stenslämningar.

Vid Callunas inventering noterades tre värdearter. En värdeart är en art som har särskild betydelse för biologisk mångfald. En värdeart kan även indikera att ett område har särskild betydelse för biologisk mångfald och därför bedömts lämplig att använda för naturvärdesbedömning. Genomgång av datautvärdering för artobservationer visar att 15 rödlistade och/eller fridlysta arter finns rapporterade inom inventeringsområdet eller kan knytas till inventeringsområdet. Bland de tidigare kända arterna finns tornseglare som i denna naturvärdesinventering bedöms vara en värdeart då den knytas till värdeelement inom inventeringsområdet. Tornseglare trivs nära bebyggelse i äldre kulturlandskap, och hotas av förlust av livsmiljöer t.ex. byggnader med takpannor belägna i ett öppet landskap med god födotillgång vilka kan utgöra häckplatser. De två utrotningshotade trädslagen ask och skogsalm förekommer också. Tidigare fynduppgifter från området visar på förekomst av 13 fridlysta arter enligt artskyddsförordningen (2007:845), exempelvis tornseglare och grönfink. Av de fridlysta arterna är samtliga fåglar som antingen är betecknade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen eller är rödlistade eller utgör fågelarter vars population under perioden 1980–2018 minskat med minst 50 procent.

Bilden visar identifierade naturvärden inom planområdet. Källa: Calluna (2024)

Inom de avgränsade naturvärdesbiotoperna förekommer värdeelement i form av grova träd, lämningar i form av sten/block, död ved, samt en bergknalle. Endast värdeelement som förekommer utanför naturvärdesbiotoper redovisas

på karta i rapporten. Rikblommig miljö finns i områdets igenväxande ängsmarker.

TECKENFÖRKLARING:

Inventeringsområde Värdeelement yta
Träbyggnad

Värdeelement inom planområdet. Källa: Calluna (2024)

NVI-rapporten utgör ett underlag som ger stöd för uppfyllandet av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken. Hänsyn som tas till områden med särskild betydelse för biologisk mångfald bidrar till att uppfylla miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen.

Rekreation

Inom planområdet finns en förskolegård som kan användas för lek, rekreation och spontanidrott av elever och personal under dagtid på vardagar, respektive kvällstid och helgdagar för allmänheten. Nordost om planområdet finns en större gräsyta som är planlagd som park, gemensamhetsanläggning, för de som bor i den norra delen av Romfartuna.

Geotekniska förhållanden

Den geotekniska utredningen (WSP, 2024-10-24) beskriver att fastigheten har en varierande topografi. Inom området finns det ytnära berg och berg i dagen där Romfartuna skola står. Högsta punkt är inom den norra delen av fastigheten.

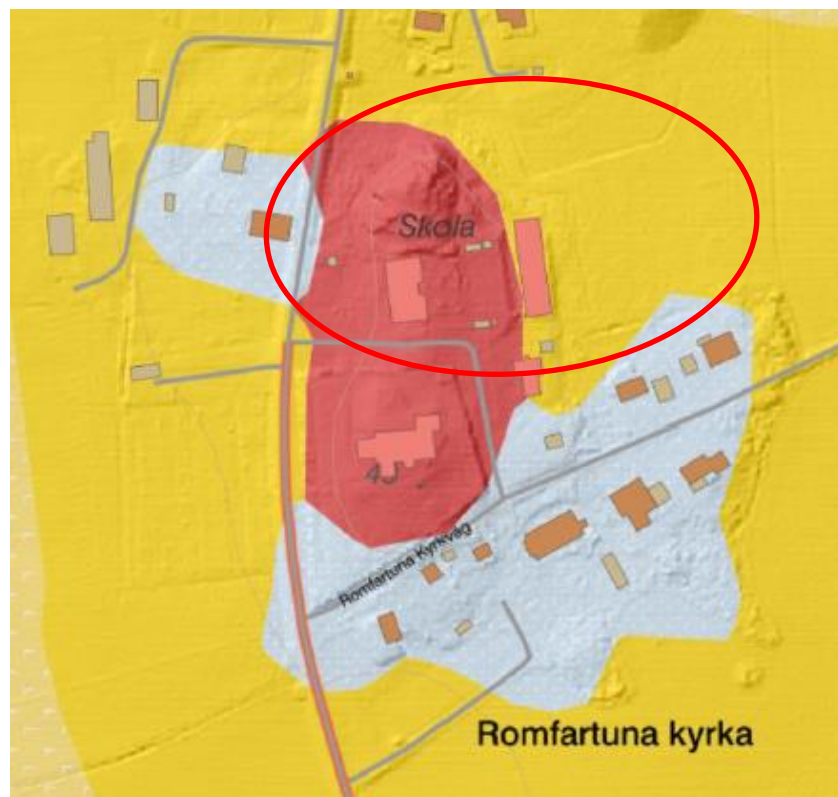
Jordartskartan är indikativ för de ytliga jordartsförhållandena inom fastigheterna, och vid utfört platsbesök noterades att morän förekommer i marknivå även norr och öster om området med berg i dagen, enligt Figur 3.

Österut inom utredningsområdet mot åkermarksområdet bedöms jorden övergå till torrskorpelera på morän och därefter torrskorpelera ovan lera på morän. Sandiga fyllnadsmassor förekommer på den östra sidan av befintlig förskolepaviljong.

Förenklat sett består västra delen av området av berg i dagen (rött i kartan nedan), området närmast Romfartuna kyrkväg av sandig morän i (ljusblått i kartan nedan) och östra delen av lera (gult i kartan nedan).

Lerans mäktigheter och sättningsegenskaper har inte utretts inom ramen för föreliggande utredning.

Grundvattenytan har inte undersökts i samband med föreliggande utredning. Avrinningen från området bedöms som god i den västra delen och grundvattenproblematik bedöms ej föreligga.

Karta från den geotekniska utredningen (WSP, 2024-10-24). Rött visar berg i dagen, ljusblått sandig morän och gult lera.

Det rekommenderas att en geoteknisk undersökning med fältundersökningar utförs i samband med detaljprojektering inom utredningsområdet. I detta skede ges då också förutsättningar för schaktning inom området (släntlutningar, restriktioner etcetera). För att utreda eventuella sättningarnas storleksordning krävs kompletterande geotekniska fältundersökningar med efterföljande

beräkningar. Eventuella ytterligare planerade markhöjningar ska utredas vidare.

Grundläggningsrekommendationer kan omvärderas i samband med att geotekniska fältundersökningar utförs för planerad bebyggelse.

Vattenområden, dagvatten och översvämning

Det finns en lågpunkt inom norra delen av planområdet som vid ett skyfall riskerar att översvämmas. Det uppstår en översvämningsproblematik vid den befintliga ledningens inlopp (vid Romfartuna kyrkväg), eftersom dagvattensystemet inte är dimensionerat för att avleda ett 100-årsregn motsvarande skyfall utan mest sannolikt endast är dimensionerat för att avleda ett 2-årsregn (betongtrumman uppskattas ha en flödeskapacitet på 48 l/s). Vid flöden som överstiger systemets kapacitet dämmer vattnet därför vid brunnen.

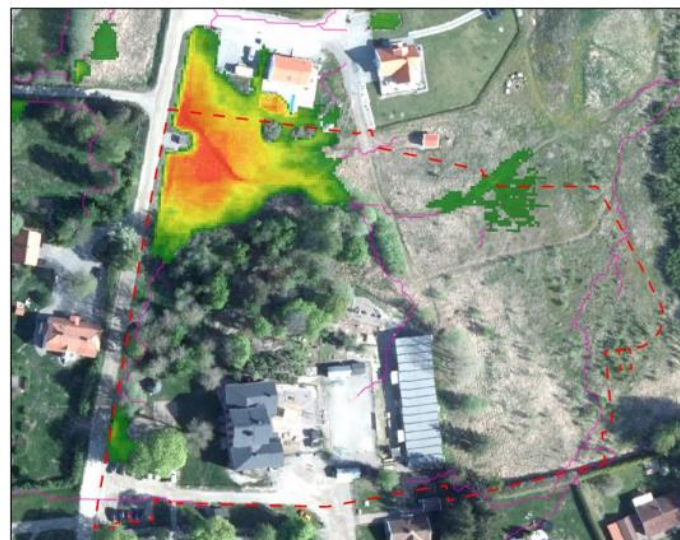

Illustration på skyfallsscenario och risken för översvämning inom området och angränsande bebyggelse i dagsläget, utan åtgärder.

Strandskydd

I västra delen av planområdet finns ett vattensystem med vattenyta när det regnar kraftigt. Denna omfattas inte av strandskydd.

Fornlämningar

Kända fornlämningar finns i området och arkeologiska undersökningar har genomförts. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen. Markingrepp får inte ske utan tillstånd från Länsstyrelsen.

Arkeologiska utredningar har gjorts för området öster om och mindre delar av planområdet. Det finns flera fornlämningar kända i närområdet, främst gravar och gravfält från en livaktig järnåldersbygd. Det finns även uppgifter om stenåldersfynd som inte var införda i fornlämningsregistret. I östra delen av området finns fornlämning i form av boplatz.

Det finns en tidigare gjord arkeologisk utredning från 2018 som visar att det finns fornlämningar i östra delen av planområdet. Då påträffades fem områden med boplatslämningar från äldre järnålder varav ett (L2018:198) angränsar och sammanfaller med det aktuella utredningsområdet.

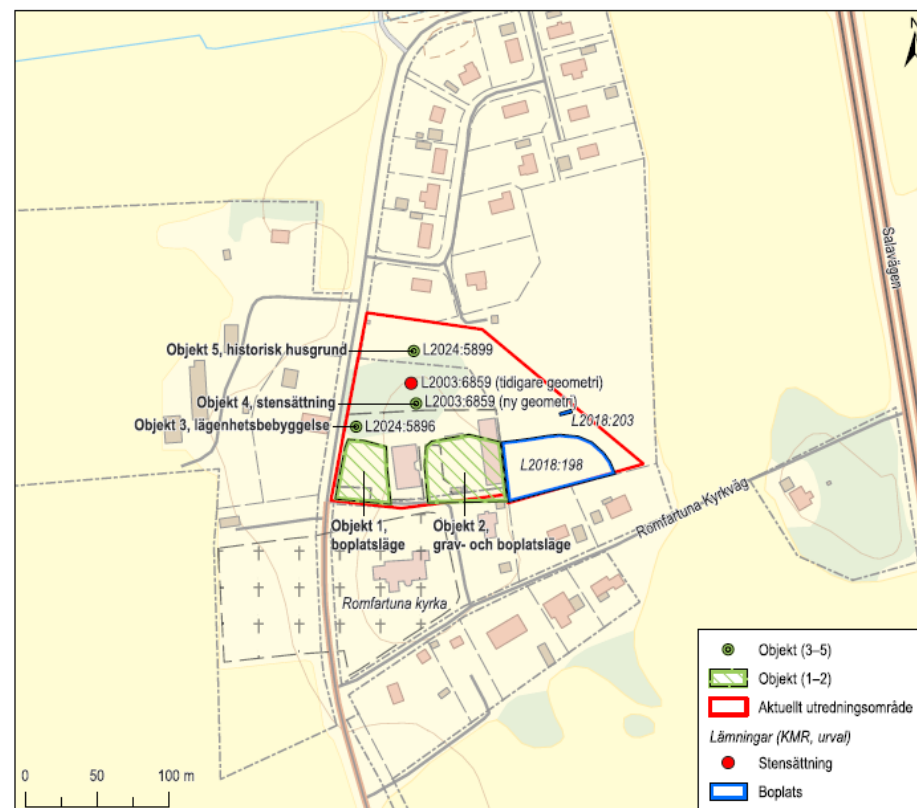
I samband med denna detaljplan har en utredning tagits fram som visar att förskolans tomt var bebyggd åtminstone från 1600-talet och framåt, men troligen även tidigare. På den äldsta kartan benämns gården *Klockargården* och på senare kartor kallades tomten för *Kyrkowallen*.

I den södra delen av området, inom den tidigare Klockargårdens tomt, närmast kyrkan, registrerades två något större objekt (objekt 1 och objekt 2). Väster om höjdryggen identifierades ett potentiellt boplatsläge (objekt 1), medan ett område öster om höjdryggen pekades ut som en plats där man kan förvänta sig både boplatslämningar från förhistorisk och historisk tid samt förhistoriska gravar (objekt 2). De två möjliga boplatslägena registreras inte i Kulturmiljöregistret.

Centralt i området utgjordes marken av berg i dagen och befintliga byggnader, vilket gjorde att denna yta bedömdes sakna bevarade äldre lämningar.

Den sedan tidigare registrerade fornlämningen L2003:6859 (objekt 4) har i Kulturmiljöregistret fått ny geometri och beskrivning. Stensättningen bedöms som osäker då inga iakttagelser av lämningen kunde ses i fält, uppgifter finns att tidigare bebyggelse och markarbeten kan ha skadat lämningen.

Utredningen resulterade också i två nya registreringar i Kulturmiljöregistret, en lägenhetsbebyggelse L2024:5896 (objekt 3) och en husgrund L2024:5899 (objekt 5).

Figur 9. De fem registrerade objekten från den arkeologiska utredningen. För objekt 1 och 2 behövs vidare utredning. L2024:5896 är platsen för fattigstugan (objekt 3), L2003:6859 är en stensättning med ny geometri (objekt 4) och L2024:5859 är en husgrund efter en ekonomibyggnad (objekt 5). För beskrivning av objekten (1–5) se figur 10.

Infrastruktur

Gång-, cykel- och bilvägar

Planområdet angörs från Salavägen (väg 56) cirka 800 meter söder om planområdet på vägen som benämns ”genomfartsväg” i illustrationen till höger. Vägen ägs av Trafikverket från Salavägen förbi Romfartuna kyrka fram till skolans infart. Skolans infart och parkering ägs av Svenska kyrkan, och övriga vägar i området är privatägda. I området delar samtliga trafikslag på körvägarna, inget separat gång- och cykelnät finns.

Hastighetsgränsen på vägen utanför skolan är reglerad till 50km/h, med tillägg 30km/h mellan kl. 07-17, se vit streckad pil i bilden till höger.

Trafiknätet i Romfartuna. Streckad grön markering illustrerar kyrkans markägarande. Vita pilar illustrerar sträckan där hastigheten är 30 km/h kl. 7-17. Bild från trafikutredningen (VAP, 2025)

Trafik i anslutning till skolan och förskolan

Trafiksituationen kring skolområdet har idag bristande trafiksäkerhet. Samtlig angöring till skolan och den tillfälliga förskolan sker via vägen i södra delen av planområdet, del av Romfartuna kyrkväg samt en grusad parkering som ligger direkt vid infarten till skolan och förskolan.

På den grusade parkeringsplatsen sker idag samtlig hämtning och lämning av barn samt är hållplats och vändplats för tre skolskjutsar i form av bussar. Samtlig trafik sker ungefär samtidigt vid rusningstrafik kl. 07.30-8.30

Parkeringen utgör även en genomfart för tunga transporter som sköter avfallshantering, matleveranser till skolmatsal och lastkaj uppe vid skolan. Den utgör även genomfart till personalparkering samt för de som bor i bostadsområdet sydost om planområdet. Anledningen till att närboende använder den är för att den egentliga angöringsvägen till deras område är i så pass dåligt skick att den inte går att använda.

Del av Romfartuna kyrkväg som samtlig angöring sker via används även av barn- och föräldrar som går från hämta- och lämnarparkeringen vid infartens början. Samtliga trafikanter delar samma yta, ingen separation av trafikslag finns.

Lastkajen för varor och avfallshantering ligger i anslutning till vägen och barnens entré till skolan och förskolan. Många oönskade backrörelser sker samtidigt där barnen rör sig. Vägen har stora höjdskillnader vilket skymmer sikten.

I inventeringen som gjordes i samband med trafikutredningen noterades totalt 93 trafikrörelser på infartsvägen under inventeringstimmen (kl. 07.30-08.30). När alla trafikslag blandas uppstår det trafikfarliga situationer för de oskyddade trafikanterna, vilket i de flesta fall här blir barnen.

Bilden visar hur angöring till förskolan och skolan sker idag. Bild från trafikutredningen (VAP, 2025).

Bil- och cykelparkering

I dagsläget delar skolan, den tillfälliga förskolan och kyrkan parkeringsplatser. På den västra parkeringsytan i början av infarten till skolan och förskolan finns 15 parkeringsplatser för kyrkan och hämta- och lämnarparkeringar för skolan och förskolan.

En särskild parkeringsplats för rörelsehindrade inom 25 meter från skolans entré finns inte.

På parkeringsytan i slutet av angöringsvägen (till höger i bilden ovan) finns cirka 20 parkeringsplatser för kyrkan och personal till skolan- och förskolan.

Med tanke på att den befintliga parkeringsplatsen inte är stor till yta blir parkeringen snart fullbelagd när flest barn ska hämtas eller lämnas. Detta medför även att en del "smittrafik" sker på angöringsvägen mot personalparkeringen eller att personbilar får parkera längs vägen utanför parkeringsplatsen.

Kollektivtrafik

För att ta sig till Romfartuna via kollektivtrafik går busslinje 569 Sala-Västerås längs väg 56. I närheten till byn finns två hållplatser åt respektive riktning. Hållplatsen norr om Romfartuna har närmast avstånd till skolan, cirka 630 meter, se bild till höger.

Busslinje 569 går mellan Sala och Västerås centrum via Romfartuna. Busshållplatsen ligger vid Romfartuna idrottsplats med en turtäthet på en gång i timmen.

Det finns skolskjuts i form av buss 410 och 421 som går utifrån skoltider. Den går från Romfartuna förskola.

Vit och röd markering illustrerar gång- och cykelsträckor till busshållplatserna som redovisas med "H" vid Salavägen (väg 56). Bild från trafikutredningen (VAP, 2025)

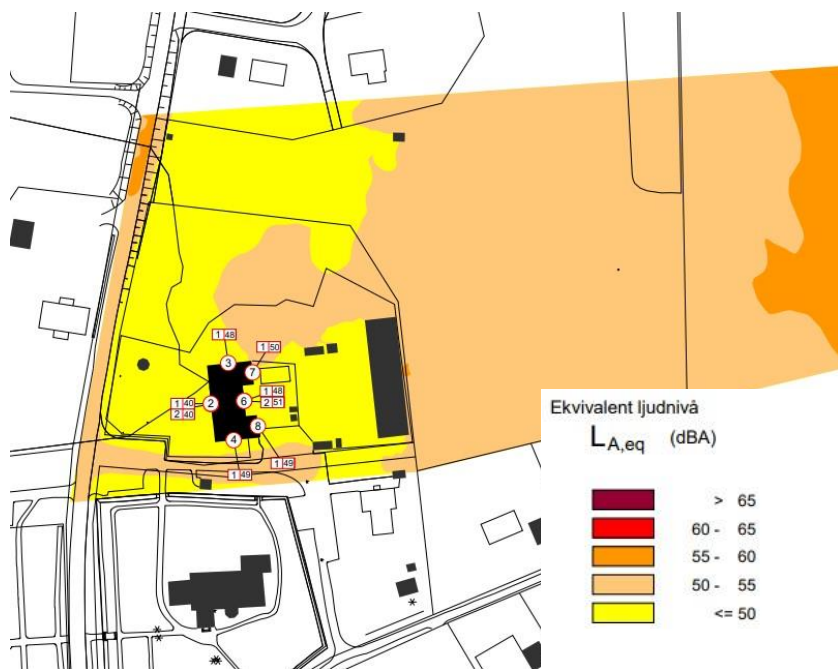
Teknisk försörjning

Det finns en nätstation i nordvästra delen av planområdet i anslutning till Romfartuna kyrkväg. Det finns ledningar för el och fiber inom planområdet.

Risker och störningar

Buller

Planområdet påverkas av främst av ljudnivåer från trafiken på Salavägen (RV 56) och lokaltrafiken på Romfartuna kyrkväg. För Salavägen, väg 56, har trafikuppgifter erhållits från Trafikverket. Senaste mätning utfördes 2022. För beräkning av nuläge samt prognos 2040 har Trafikverkets uppräkningsstal för regionen använts. Inom planområdet planeras en ny förskola i två våningar i öster som inverkar bullerskyddande mot Salavägen för skolgårdens mest känsliga ytor.

Befintlig situation avseende buller, bild ur bullerutredningen (Soundcon, 2025)

Skred och ras

Enligt den geotekniska utredningen (WSP, 2024) är de geotekniska förhållandena gynnsamma ur stabilitetssynpunkt. Planerad byggnation kan uppföras utan risk för ras, skred eller erosion.

Förorenad mark

Det finns inga kända risker för förorenad mark inom planområdet.